

SLOVENSKI NAROD.

Iskaja vsak dan sveder, isimā nedelje in prasnike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrate po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolē frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Iz kranjskega deželnega odbora.

II.

Gospod Oton Detela ima posebno nesrečo s svojimi brzojavkami. Kamor pritisne gospod baron Hein kak telegram, s kojim nam zopet in zopet v spomin pokliče, da je prišel v deželo kot koncesija nemškutarško-liberalni stranki, in da se še dandanes smatra za tako koncesijo, tedaj skrije se za nemški plašč gospoda deželnega predsednika tudi naš deželni glavar, in mi moramo nehotē dobiti vtis, da imamo pred sabo politična sijameška dvojčka, kojih mora jeden vse tisto storiti, kar počenja drugi! Tako so v Kočevji — to Kočevje ne pomenja za mater Germanijo niti toliko ne, kolikor pomenja kaplja za morje! — ravnokar otvorili z velikim hrupom in krikom novo ljudsko šolo, in kočevski krošnjari so se pri tem vedli, kakor da so s svojo učilnico polovico Kranjske za nemštvo priborili. Župan Loj govori je na vse pretege ter vselej in povsod prav po nepotrebnem potiskal v ospredje svojo narodnost, svoj „volkstum“. Zategadelj menil je naš deželni glavar, da mora tudi navzoč biti, kjer se kočevski „volkstum“ v nebesa kuje, in res, bil je že nabasal svoj kovčeg, in že je hotel odriniti proti Kočevju, da bi se ondi veselil z nemškimi bratci, kar mu je „Slovenec“ radi Belopeške brzojavke vrgel malo polence mej noge, ter mu tako vzal veselje do radostnega Kočevskega potovanja. Brzojavke si pa gospod Detela ni pustil vzeti, dobro vedoč, da bode Kočevcem — koliko slovenskih šol se otvori, ne da bi brzojav kaj opraviti imel! — brzojavil tudi deželni predsednik gospod baron Hein. In res, brzojavila sta oba, tako gospod deželni predsednik, kakor tudi gospod deželni glavar, in oba sta izražala željo, da naj bi Kočevsko nemštvo živelo, raslo in cvetelo, prav tako, kakor bi bilo Kočevstvo v deželi faktor največjega pomena!

Kako bode gospod Oton Detela svoj „nebodi ga treba“ pri Kočevski slavnosti svojim političnim somišljenikom nasproti opravičeval, ne vemo; to pa

vemo, da druge svoje brzojavke, one v Belo peč, do dandanes še ni opravičil, dasi je ž njo osmešil svojo osebo, ter oblatil stranko, h kateri se prišteva. Gospod deželni glavar je Boga prosil, da naj blagoslovi nemško „schulvereinsko“ šolo v Beli peči, v katero zabaja — mimo gredē omenjeno — kakih trideset čisto slovenskih otrok, ker so v Belo peč všolani. In ravno za tē slovenske otroke bilo je nemškemu „schulvereinu“ največ, in kdor pozna to društvo, ve predobro, da bi v Beli peči nikdar ne bilo ustanovljalo učilnice, če bi se ne ponujala prilika, p o n e m č e v a t i s l o v e n s k e otroke. In ker je ta prilika dana, zategadelj imamo „schulvereinsko“ šolo, in zategadelj raztegnil je tudi naš deželni glavar roki in klical blagoslova z nebes, ter prosil Boga, da naj pospešuje ponemčevanje slovenskih otrok, tako, da se končno doseže gospoda deželnega glavarja vzor, da se v vsaki slovenski rodbini samo nemško govori, kar se godi tudi dandanes v mnogih slovenskih rodbinah, dasi se v vseh! Gospod deželni glavar pravi, da so ga v Belo peč vabili, in da je bil njegov telegram samo izvir priljudnosti, koja diči vsacega človeka in tudi deželne glavarje. Časih je kako vabilo že samo ob sebi žaljivo, ker je netaktno, posebno takrat, če se ž njega razvidi, da se vabljenemu pridevajo lastnosti, koje ga ponižujejo v javnosti. Vsi še dobro vemo, kako so nemški listi o Belopeški slavnosti pisali nekaj tednov poprej, kot se je vršila. Naglašalo se je, da bode to pristna germanska slavnost, da se bodo zbrali k nji zastopniki nemštva ne samo s Kranjskega, nego tudi iz sosednih kronovin, in da ima v prvi vrsti namen svetu pokazati, da tujčeva peta še vedno mogočno pritiska na našo kronovino, in da je gola domišljija, če se tu in tam pisari, da umira nemštvo po Kranjskem. Tako so pisali vsi nemški listi, tako je pisalo tudi Schwegel-Heinovo glasilo, in zatorej je čisto izključeno, da bi gospod Oton Detela ne bil vedel, kak značaj ima slavnost v Beli peči. Moral je vedeti, in vedel je tudi, da se bodo h ti slavnosti zbrali najstru-

penejši sovražniki slovenskega naroda, samo taki elementi, ki bi nas najraje v žlici vode vtopili, ter naš rod — o njega veri ne govorimo! — z največjim veseljem do zadnje glave uničili. Če se torej deželni glavar naše vojvodine h taki slavnosti vabi, potem je tako vabilo do skrajne mere žaljivo, naravnost infamno, izvzemši slučaja, da imajo tisti, ki vabijo, utemeljeno prepričanje, da stoji vabljeni „narodni“ deželni glavar s svojimi simpatijami prav za prav v njihovi sredi, da na obrazu nosi samo narodno krinko, da pa v svojem srci isto tako goreče ljubi nemški „schulverein“, kakor ga ljubi dr. Adolf Schaffner, ki nosi dandanes — kakor vse kaže — naslov in značaj deželnega glavarja vojvodine Kranjske. Gospod Detela se tedaj s svojo priljudnostjo ne bo opral pred slovenskim svetom, in vsak, ki tega gospoda dobro pozna, nam bode pritrdil, da izvirajo njegove brzojavke, in sploh celo njegovo postopanje in obnašanje — gospod Oton Detela koketuje pri vsaki najmanjši priliki kot stara zaljubljena devica z nemško stranko, še celo v Raddehah, ko se je most blagoslovljal, izražal je veselje, da je pri slavnosti zastopala tudi nemška narodnost — iz tistega brezdomovinstva, koje je mej nas zanesla znana stranka, dasi je prvi hip, ko se ji je pečat tega brezdomovinstva na čelo pritisnil, vzkripela in z grozovitimi protesti okrog sebe mahala. Pa je le resnica: omenjena stranka je v svojem jedru brezdomovinska, Detela in Papež služita v dokaz, da se brezdomovinstvo, koje se je najprej v nedolžni teoriji razvijalo, sedaj že v praksi uporablja, in da se skuša ž njim otrovati naše javno življenje. Radovedni smo, koliko časa bode trajalo vse to? Sploh smo radovedni, ali se bodo možje, kolikor jih ima nam nasprotna stranka, končno venderle ojačili, ter vrgli iz stranke vse sesalke in pijavke, ki od stranke samo živē, v drugem pa jo kompromitujejo pred celim svetom!

LISTEK.

Jezičarski drobiž.

1. Nejezičarski uvod.

Slovinci, mladi in stari, liberalci in konservativci, smo zaklineni mej dva mogočna sosedna, izmej katerih ima jedni najstarejšo evropsko kulturo (Lahje),* drugi pa (Nemci) ima poleg svoje tudi velike naobraženosti močno moralno zaslombo v zmagi, ki so mu jo naklonili bogovi v boju z najkulturnejšim doslej narodom na svetu (grande nation). Takov položaj, v katerem smo torej mi Slovenci, ni prav nič prijeten; kajti dobro ni, v družini velike gospode obrati črešnje. Nekako v takšnem položaju smo kakor žito, kadar ga mlinar naspe mej kamena, a ta kamena nista ona, o katerih poje naša narodna pesem, da sta sredi srca in „Druzega nič ne delata Ko ljubezen vedno meljeta.“

* Ali bolje Italijani; vsaj v goriških Brdih, v najbližji sosesčini obeh teh romanskih plemen, razločujejo Taljane od Lahov; Lahji so našim vrlim Brijcem to kar Furlani, in v „Lahih“ jim je — na Furlanskem. Prim. tudi znano narodno pesem, v kateri se vedno le govori o dveh Taljanih. N. pr.

„Oj, nesrečna dva Taljana,
Trdovratnega srca!
B'la sta venkaj pripeljana,
Sred' ljubljanskega polja.“

Da, tak položaj bi nas gnal še do obupnosti, ako bi vedno o njem razmišljali. Toda usmiljeni Bog, brez katerega volje in vednosti ne pade ni vrabec a strebe, in kateri skrbi tudi za lilije na polju, tudi nas ni popolnoma pozabil, ampak oborožil nas je v tem nejednakem boju s preoblastnimi sosedoma prav kakor tiste osle, ki so se prišli k njemu (t. j. k Bogu) pritoževati o krutem ravnanju človekovem, z — debelo, neobčutno kožo. „Dragi osli“, odgovoril je Bog načelniku tiste oslovske deputacije, „meni je nedoumno, kako bi se dali ljudje prepričati, da je njih postopanje okrutno in krivično, in dokler se o tem ne preverijo, dotlej bodete vi tepežkani. Toda, bodisi; premišlujem, kako bi se vam dala usoda polajšati. Že vem, kako; neobčutljivost vam podelim; koža naj se vam utrdi proti udarcem, in preje naj se utrdi in otrpne roka poganjaču, nego vam le-ta pride do živega.“ — „O Bog“ zavpijejo osli, „ti si vsakičas moder in milostiv!“ In veseli so odšli od njegovega prestola, prestola neskončne ljubezni.*

Tedaj dobršen del debelokožnosti nam je podaril dobrotljivi stvarnik in pa še nekaj! Tudi dobrovoljnosti nam je dokaj naklonil, da, dobrovoljčki smo, „zadovoljni Kranjci“. In že zopet mi je parabola šinila v glavo, ne svetopisemska, ampak Rückertova:

* Prosto po Lessingu.

„Es ging ein Mann im Syrerland,
Führt ein Kamel am Halfterband.“

Toda to pot ne primerjam nas živali velblodu, ampak takrat smo mi oni kamelar! Le-temu se je velblod splšil, in voditelj je pred njim zbežal v vodnjak, v katerega bi bil pal naravnost pozoju v odprto žrelo, da se ni še o pravem času prijel za robidov grmič, ki je rasel iz vodnjakovega obzidja. Kaj ne da, tudi krasen položaj; nad seboj zdvijanega velbloda, pod seboj pa zmaja! In tega še ni bilo dovolj; v razpoki, iz katere je bil vzrasel grmič, zagleda dve miši, belo in črno, ki ste, sedaj jedna, sedaj druga, izpodkopavali korenine onemu grmiču, katerega se je mož krčevito držal in kateri je moral vsaki hip pogrezniti se z možem vred v globočino.

Pesem pa takole pravi:

„Der Mann in Angst und Furcht und Not,
Umstellt, umlagert und umdroht,
Im Stand des jammerhaften Schwebens,
Sah sich nach Rettung um vergebens.
Und da er also um sich blickte,
Sah er ein Zweiglein, welches nickte
Vom Brombeerstrauch mit reifen Beeren;
Da konnt' er doch der Lust nicht wehren.
Er sah nicht des Kameles Wut
Und nicht den Drachen in der Flut
Und nicht der Mäuse Tückespiel,
Als ihm die Beer' ins Auge fiel.
Er liess das Thier von oben rauschen
Und unter sich den Drachen lauschen
Und neben sich die Mäuse nagen,
Griff nach den Beerlein mit Behagen.“

Kaj je z volilno reformo?

Nekaj dni je tega, kar so delavci v raznih mestih poskusili demonstrirati z rudečimi listki, na katerih je bilo čitati „Dajte nam splošno in jednako volilno pravico“.

Nekaj dni je tega, kar se je na Dunajskem ringu zbralo nad petnajst tisoč delavcev, ki so glasno tirjali to isto pravico.

Še nekaj dni in leto bo tega, kar je bivši ministerski predsednik grof Taaffe presenetil državni zbor s svojo predlogo o splošni volilni pravici.

Rečene delavske demonstracije so bile prav podobne nekaki proslavi tega znamenitega dne, umestno je torej, da se ga spomnimo tudi mi.

Znano je, kaj je napotilo velekonservativnega grofa Taaffe, da se je hipoma odrekel svojim nazorom in se oklenil nove ideje, tako nasprotno prejšnjim načelom.

Krvave dogodbe v Belgiji, katerih se je ustrašil ves izobraženi svet, so prisilile ondotno vlado, da je, ustreza delavskim zahtevam, upeljala splošno volilno pravico. Te dogodbe so elektrizovale tudi naše delavce in začelo se je mej njimi mogočno, silovito gibanje za splošno volilno pravico. Dunajski policijski ravnatelj vitez Stejskal je spoznal veliko nevarnost tega gibanja in je svoje mnenje sporočil na pristojno mesto. Taaffe je uvidel, da je Stejskal pravo pogodil in jel o stvari premišljevali. Prvi korak, kateri je storil, je bil ta, da se je posvetoval z generalnim nadzornikom vojske nadvojvoda Albrehtom o mišljenju v vojski. Nadvojvoda je pritrdil, da bi razširjenje volilne pravice na vojsko ugodno uplivalo in vsled tega je po Taaffeovem priporočilu bil finančni minister dr. Steinbach poklican k cesarju, da mu o stvari poroča.

Steinbachove obrazložbe so cesarja napotile, da je dovolil, naj se poskusi ustaviti rastoče gibanje mej delavci s tem, da se uveljavi volilna reforma, po kateri bi se na jedni strani upeljala kolikor mogoče splošna volilna pravica, na drugi pa zavarovala pozicija sedaj vladajočih slojev.

Po Steinbachu določena vodilna načela volilni reformi so bila okvir, v čegar mejah je tedanji ministerjalni svetnik Julij Sagasser izdelal svoj načrt volilni reformi. Prvi elaborat ni ugajal grofu Taaffe. Marljivi uradnik je čez noč izdelal drug načrt, tisti, kateri je grof Taaffe predložil poslanski zbornici.

Vsako se še spominja, kaka usoda je zadela ta izborni načrt in njegova očeta, grofa Taaffe in dra. Steinbacha. Hohenwart je razglasil načelo o „obranitvi politične države“ in nastopil kot zagovornik nemške levice in nje krivične posesti, Taaffe je odstopil in na razvalinah njegovega ministerstva je postavila koalicijska vlada svoj šotor. Hohenwartovo geslo je postalo nje program.

Pri svojem nastopu dué 23. novembra je nova vlada na usta svojega predsednika kneza Windischgraetza izjavila slovesno, da zmatra volilno reformo za svojo prvo nalogo.

In začelo se je slepljenje prebivalstva! Nemška levica je po dru. Bärreiterju predložila svoj načrt

volilni reformi, s katerim bi se delavcem dalo dvajset zastopnikov, voljenih po članih bolniških blagajnic. Bärreiterjev predlog se le po obliki razlikuje od načrta, kateri so bili Plener, Exner in Wrabetz že prej predložili in s katerim so nasvetovali ustanovitev delavskih zbornic, ki bi imele volilno pravico. Načrt Bärreiterjev se je bil malo časa pred lanskim jesenskim zasедanjem obelodanil v tistem Monakovskem listu, kjer oglašča levica svoje želje in nasvete.

Ta, jedino na mestne delavce ozirajoči se načrt bi bil mogel veljati kot dokaz levičarske naklonjenosti tistim, ki so od volilne pravice izključeni, da se je predložil pred Taaffe-Steinbachovim načrtom, a ker se je predložil pozneje, je naredil dr. Bärreiter utis človeka, ki je prekasno prišel na dražbo in ponuja za kako stvar dvajset, v tem, ko drugi že ponujajo petindvajset.

Vlada sama je tudi izdelala nekako skico, ni pa z njo stopila pred parlament, ni izdelala kakor Taaffe zakonskega načrta, ampak je svoj elaborat v zmislu svojega gesla „odkritost in resničnost“ predložila v polutmini ministerskega kabineta zaupnikom vladnih strank.

Ti se niso mogli zjediniti. Hohenwart je sicer podal svoj načrt, a ostal je osamljen in le njegovi volilci so se zgrozili, videvši, kake namene ima njih poslanec. Od tedaj se o volilni reformi nič več ne sliši.

In temu se ni prav nič čuditi, saj živi Windischgraetzovo ministerstvo jedino le o nesporazumljeni koaliranih strank glede volilne reforme, in če boče ostati na krmilu, ne sme storiti nobenega koraka k uresničenju svoje slovesne obljube, svoje prve in najpoglavitejšje uloge. Vsak korak bi prouzročil najhujši razpor v koaliciji, če ne nje razpad.

Dejanski je torej obstanek toli proslavljene koalicije odvisen od tega, da se ne bavi z volilno reformo in da je na noben način ne dogotovi. V to je tudi popolnoma nesposobna. V zadnji seji minolega zasédanja je sicer sladki ministerski predsednik na nujni predlog glede volilne reforme povedal, da se je na konferenciji zaupnih mož koaliranih strank obeh zbornic priznala potreba, da se reši to vprašanje „čim prej“ in da je upati, da se doseže porazumljenje, ali te besede dobrega kneza Windischgraetza imajo samo platonično ceno. Ako bi imel načelnik koalicijskega kabineta res kaj upanja, da se mu posreči rešiti „čim prej“ to vprašanje, in — kar je glavna stvar — ako bi bilo sploh mogoče doseči mej vladnimi strankami porazumljenje, bi se bilo čez poletje lahko kaj storilo.

A ker ni dobre volje niti na strani vlade, niti na strani koalicijskih strank, zato se ni storilo ves ta čas prav nič! Minilo je skoro leto, kar je vlada volilno reformo najslavesneje obljubila, a k uresničenju ni storila nobenega koraka. Urok temu postopanju je jasen: Vlada in njene stranke hočejo za vsako ceno vso stvar zavleči, da mine tekoča šestletna doba, ki bo najbrž samo petletna, da se bodo nove volitve vršile po sedanjem volilnem redu.

Vse velikanske manifestacije delavcev ne imponirajo za portfelje in mandate boječim se koalirancem; s trdo roko udušuje vlada delavstvo gibanje, za mišljenje drugih slojev prebivalstva, ki perhorencirajo demonstracije, pa se ne meni. Le vender bo splošna volilna pravica končno zmagała, in morda bo še konservativnejšega moža, kakor sta knez Windischgraetz in grof Taaffe, doletela naloga, zadovoljiti avstrijske narode s splošno volilno pravico.

Sloveč učenjak je te dni na shodu naravoslovcev na Dunaji govoril o letočem stroju in rekel, da v fizičnem svetu zmajajo vedno najpriprostejše, najbližje in najnaravnejše ideje, dočim nimajo komplikovani eksperimenti nikakih uspehov. Kakor v fizičnem, tako je tudi v političnem svetu: na strmi poti volilne reforme bodo državniki in politiki končno le spoznali, da je najkrajša in najravnejša pot k končnemu cilju le splošna volilna pravica.

Avstrijska delegacija.

V včerajšnji svoji seji je avstrijska delegacija rešila proračun vojnega ministerstva. Debata je bila še dosti zanimiva. Prvi je govoril mladočeški delegat dr. Brzorad. Iz začetka je pojasnjeval razmere na Češkem, da utemelji svoje nasprotstvo zoper vojni proračun, a predsednik Chlumecký mu je hitro segel v govor, češ, da notranjepolitične zadeve ne spadajo pred delegacijo. Brzorad se je potem omejil na to, da je konstatoval, da je nasprotstvo češkega naroda zoper sedanji notranjepolitični sistem vzrok, da glasujejo narodovi zastopniki zoper vojni proračun. Češki narod in češki jezik se v vojski preganjata, prostovoljecem, kadetom in častnikom pa je celo prepovedano, govoriti v svojem materinem jeziku. Vojska igra na Češkem ulogo tuje posadke. Govornik se je potem bavil z oboroženim mirom, dokazujoč, da prouzroči še splošni bankerot. Militarizem je že tako daleč prišel, da mora vojak nehati biti človek. Tisti državnik, ki bo imel pogum, začeti splošno razoroženje, tisti bo največji dobrotnik človeštva. Delegat opat Treuinfels je obširno govoril o dvoboju v vojski in rekel, da je zahteva dvobojevanja taka, kakor zahteva, naj kristijan potepa križ. Delegat dr. Pacak je govoril o narodnostnih razmerah v vojski in navajal mnogo vzgledov trpinčenja vojakov. Urgiral je reformo vojaškega kazenskega pravnega reda in izjavil, da bo iz narodnih, gospodarskih in političnih razlogov glasoval zoper vojni budget.

Govorili so še delegatje: Thurnherr, ki je tožil, da se v vojski zatira verski duh; Tausche, ki je razpravljal o jednoletnem prostovoljnem službovanju; Bazza nella, ki je pritrjeval Treuinfelsu gledé dvobojevanja, in dr. Promber, ki je zavračal mladočeške govornike.

Vojni minister Krieghammer je na vse pritožbe obširno odgovarjal. Glede troškov je rekel, da so v drugih državah še večji kakor pri nas in da se ves svet čudi, koliko stori vojna uprava z „malimi“ sredstvi, kar jih ima na razpolaganje.

Dalje v prilogi.

Sie dächten ihm zu essen gut.
Ass Beer' auf Beerlein wohlgemut,
Und durch die Süßigkeit im Essen
War alle seine Furcht vergessen.

Naj mi oprostite čitatelji, Slovenci, dolgi nemški citat, toda jaz nisem ni pesnik niti verzifikator. Ali opozarjam naše spretné stibotvorce na to Rückertovo „parabolo“, o kateri bi človek sodil, da je naperjena na naše razmere, ako ne bi bil dal pesnik sam svojega, drugačnega tolmačenja. Slovenski prevodilec naj Rückertovo tolmačenje opusti in naj ga nadomesti s svojim tolmačem, do katerega naj mu podam še jeden migljaj. Kako je treba razumeti velbloda in pozoja v naših razmerah, to je jasno; ali tudi mišima, beli in črni, bi vedel razlago, ali ne vem, kako ž njo na dan, ker se bojim zamere; kajti tisti miši imamo sami — doma.

Sicer pa je ravnodušnost tistega sirskega velblodovodca, kateremu smo Slovenci do konca podobni, vredna, da se ji čudimo, in velja vsaj toliko, kolikor prejšnja njegova strahopetnost. Ne reši ga itak pogube ni jedna ni druga, a ta mu zagreui zadnje trenutke življenja, a ona mu jih osladi. — Pameten človek bi sodil, da bi bilo pač najbolje na moževem mestu, najpreje odgnati kako ali pomiriti tisti miši. S tem bi si bil pridobil nekoliko odlaska, in mej tem bi venderle prišla lahko odkod kaka pomoč; pomiril bi se morda velblod ali pa naveličal pozoj, vedno prežati naj z razprtím žrelom.

Sicer pa če je človek vedno v nevarnosti, privadi se ji počasi; primoran je tudi, izmišljati sredstva, kako bi se dale razne opasnosti ogniti. Človek postane pri tem iznajdljiv, in bistri se mu um.

Da, nevarnost in boj nam jekleni srce, a bistri glavo. In boja je bilo vedno dovolj in ga je še. Včasih se nam je bilo boriti proti Turkom; ti niso samo morili in plenili naše kraje, ampak grabili nam tudi našo „nado“, naš zarod, in iz moškega zaroda so nam odgajali janičarje, in izvestno je več nego jeden Jurij Kozjak junačil in hajdučil po naši domovini, po onih krajih, kjer je njemu samemu tekla zibelka. Turški boji so že davno preminoli, žive samo še v narodni tradiciji; Turek sam je dandanes onemogel bolan mož, ki že išče pomoči in zaslonbe pri Slovanih — Bolgarib — ki jih je še ravnokar zatiral. Ali ne manjka se novodobnih Turkov, ki nas sicer ne mrevarijo z ognjem in mečem, tembolj pa z drugim orožjem, katerega jim v toliki obilici podaje novodobna kultura, novodobno krščanstvo. In tudi novodobne janičarje — Wahldeutsche — nam vzgajajo; pod krinko humanitarnosti in napredka, s najbolj bombastiškimi gesli in pretvezami materijalnega in duševnega prospeha grabi in trga se najnežnejša deca našim materam iz naročja in tira in sili v take zavode, kjer se nam pojaničarja. — Osmanskih Turkov in njih janičarjev so se branili naši prednjiki, naznanjajoč drug drugemu njih prihod

z grmadami, gradeč okolo cerk-á na gričih trdne okope, za katere so bežali s svojim imetkom vred v časih sile. A kako se branimo današnjih naskakovalcev in njih janičarjev? — Nismo rok križem držali; okolo svoje cerkve, ki je zidana na trdno skalo, smo zgradili obzidje: osnovali smo „družbo sv. Cirila in Metoda“.

Včasih se je pri nas mnogo napivalo „mladini, naši nad“; pa to ni bilo nič drugega nego pušta, prazna fraza, s katero so naši narodnjaški penzjonisti, ko so se bili že sami naveličali napornega narodnega dela, pokrivali svojo utrujenost in često tudi — recimo naravnost — svojo lenobo. Dandanes smo se tudi v tem pogledu nekoliko poboljšali in „mladina naša nada“ dandanes zato ni več puha fraza, ker zanjo tudi kaj storimo in kaj žrtvujemo. Mej utrdbami pa, katere gradi naša vzorna in neumorna šolska družba na narodnem braniku, gotovo nimajo premajhne važnosti one postojanke, ki jim pravijo nekaterniki otroški vrti, drugi pa z abavišča.

No sedaj smo šele pri predmetu, o katerem smo se namenili, kakor kaže že naslov, prav za prav govoriti. Kaj ne da, malo dolg uvod, dragi čitatelj? Toda, kaj bi? Jaz se tolažim s tem, da sem povedal nekatere reči, ki so mi bile že dolgo pri srcu.

(Dalje prih.)

Glede narodnostnih razmer je rekel, da se v vojski s vsemi jednako ravna, glede dvoboja pa je izjavil, da stoji na stališču, katero je v drž. zboru zavzel domobranski minister. Glede trpičenja vojakov je rekel, da se take dogodbe kaznujejo. Izjavil je tudi, da reforma kazenskopravnega reda ni odložena ad calendas graecas in se naposled izrekel zoper dveletno aktivno službovanje vojakov.

Po daljši specialni razpravi, pri kateri je del. Klun zahteval, naj se vojaška bolnica in vojaško skladišče v Ljubljani odpravita s sedanjega mesta, se je proračun vojnega ministerstva odobrilo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 6. oktobra.

Austrija in Poljaki.

Zanimiv dopis o razmerju mej Avstrijo in Poljaki čitamo v „Agrar Tagblattu.“ List pravi, da so izjave poljskih listov glede govorov Bismarckovih odprle oč vidilnim krogom in levičarski stranki. Spoznali so, da Poljaki še vedno niso postali Avstrijci in da njih črnorumeni patrijotizem ni pristen. Dunajska politika je v prvi vrsti kriva, da so postali Poljaki tako ošabni in cesarjev obisk v Lvovu je obudil najsmelejše nade; neki aristokrati so celo pripovedovali, da se razširi avtonomija Gališke in da pride neki nadvojvoda kot namestnik v Lvov. Morda ta govornica ni bila neosnovana, ali odkrito priznanje Poljakov, da so Avstrijci le na odpoved in da se ne odreko obnovljenju svoje neodvisnosti, je nekoliko oškodilo njih ugled kot državo ohranjujoč element. Namestnik Badeni je bil prisiljen poročati o razmerah v Gališki in moral je priznati, da je Lvov že veliko let centrum veliko-poljske propagande in da so v to propagando zapletene osebe, ki zavzemajo v našem javnem življenju odlična mesta. Ni dvoma, da se približuje konec poljske mogočnosti v Avstriji. Poljaki so bili že jedenkrat hipoma potisnjeni v kot. Za časa, ko je bil Giskra minister notranjih del in Goluchowski gališki namestnik, so se zasledile zarote, namerjujoče obnovev Poljske. Goluchowski je bil poklican ad audiendum verbum na Dunaj in je cesarju brez ovinkov povedal, kako je mišljenje Poljakov. „Gališko hočemo narediti kot neodvisno habsburško sekundogenituro.“ „To se nikdar ne zgodi“ je odgovoril cesar, Goluchowski je moral takoj odstopiti in začela se je nemška samoslava. Tako se utegne tudi sedanja situacija premeniti. Avstrija je le toliko časa primorana podpirati Poljake, dokler vlada mej Avstrijo in Rusijo nepremotna nasprotstva. Sedaj pa takih nasprotstev ni, kažejo se celo simptomi prijateljskemu približevanju teh dveh držav. Sicer je pa poljsko vprašanje prej motiv približevanju kakor nasprotju mej Rusijo in Avstrijo. Domnevati je celo, da se vrše mej Avstrijo, Rusijo in Nemčijo diplomatska pogajanja zaradi poljskega vprašanja in ni izključeno, da sta Nemčija in Rusija za utesnitev poljskega gibanja obljubili kompenzacije na Balkanu. V takih razmerah morajo Poljaki pravočasno misliti na obnovev zveze z avstrijskimi Slovani, zakaj nemškoliberalni krogi se že pripravljajo ostresti se pri prvi priliki nadležnega in je kompromitujočega poljskega prijateljstva. — To so vodilne ideje dopisu rečenega lista.

Prvi dolenjavevstrijški katoliški shod.

Dunajski krščanski socijalisti prirede v kratkem katoliški shod in so se že sedaj potrudili, dobiti papežev blagoslov. „Reichspost“ javlja, da je dotično brzojavko kardinala Rampolle že dobil predsednik pripravljalega odbora baron Vietinghoff-Schell. Konservativni „Grazer Volksblatt“, ki temu shodu ni naklonjen, ker ni prirejen s privoljenjem škofov, se ne more prečuditi, da so pripravljavci prosili blagoslova, še predno se je shod sešel in ga dobili. Mi se ne čudimo. Papež je s tem pokazal, da ne odobrava pajdašenja katoliških strank z nemškimi židovskimi liberalci.

Cerkvenopolitične predloge v ogerski magnatski zbornici.

V četrnajsti seji ogerske magnatske zbornice se je nadaljevala razprava o predlogi glede verske svobode. Graf Ferdinand Zichy je povdarjal, da bi reforma podkopala pravno in versko čutila prebivalstva in trdil, da je sedanja smer vse ogerske politike anarhistična. Reformovani škof Papp je dokazoval, da brezverstvo ni nevarno nobeni veri in da je treba zavarovati individualno svobodo vsakega državljanca. Oglasili so se še razni govorniki. Pri glasovanju je zbornica s 113 proti 112 glasom vzprejela predlogo kot podtavo specialni debati. Vlada je torej zmogala z jednim glasom večine.

Vnanje države.

Francija-Angleška Nemčija.

Nasprotstvo mej Francijo in Angleško rase čedalje bolj in se je zadnji čas zelo poostriilo. Unanja politika Francije je namreč krenila na novo pot, odkar je g. Hanotaux prevzel portfelj unanjih zadev. Hanotaux je učenec Ferryjev, in odkar je Rusija sklenila z Nemčijo trgovinsko pogodbo, je postala francoska diplomacija nezaupna in se jela

približevati Nemčiji. V neposredni zvezi s to premenjeno smerjo unanje politike francoske je tudi odstop francoskega poslanika v Londonu Decraisa. Ta je vedno na to deloval, da izhaja z angleško vlado kolikor mogoče dobro in je s svojo veliko popustnostjo v kolonijalnih zadevah preprečil marsikatero diferenco. Čim je prišel Hanotaux na krmilo, jel je Decraisa opominjati, naj postopa energično in odločneje kakor doslej. Teh opominov se je toliko nabralo, da je Decrais končno odpotoval v Pariz, da se z ministrom ustno dogovori. Hanotaux mu je rekel, da bo Francija odslej glede kolonijalnih vprašanj postopala proti Angleški brezobzirno, na kar je Decrais izjavil, da v tako premenjenih razmerah ne more na svojem mestu ostati. Minister in poslanik se nista mogla zjediniti in Decrais je odstopil. Njegov naslednik je baron de Courcel, ki ima rešiti kar cel kompleks spornih vprašanj. Madagaško vprašanje bi samo po sebi še ne bilo tako nevarno, da ni v zvezi z drugimi vprašanji. Sijam, Kongo, Koreja in Egipt pa igrajo v tem sporu veliko ulogo, zlasti Egipt, ki je ključ celi situaciji in kateremu se Francozi še vedno niso odrekli. Zadnji čas sta si francoska in angleška vlada določili prav ostre note glede Egipta, ne da bi bila o tem javnost kaj izvedela, a tudi očitni namen angleške vlade, podpirati Kitajsko zoper Japonsko, je obudil na Francoskem veliko nezadovoljnost. Najinteresantnejše pa je postopanje nemške diplomacije. Nemški diplomatje podpirajo z vso odločnostjo francoske, zoper Anglijo naperjene akcije, vsled česar se je angleška naklonjenost Nemčiji in trozvezi prav izdatno ohladila. To premenbo unanje politike je baje prouzročil nemški cesar sam. Tako se kažejo obrisi nove evropske konstelacije, sicer še jako megleno, a toliko jasno vender, da je spoznati približevanje Francije k Nemčiji.

Diktatura proti socijalistom.

Pruski tajni svetnik Konstantin Rössler, ki je bil za Bismarcka dolgo časa voditelj oficijoznega časopisa in imel jako velik vpliv na vse politične dogodbe, a je začetkom tega leta stopil v pokoj, izdal je ravnokar zanimiv spis o socijalističnem gibanju na Nemškem. V njem dokazuje, da vsled odprave izjemalega stanja se sicer število socijalistov čedalje bolj množi, da pa so razpori mej njimi oslabilili njih moč. Izjemnih naredeb torej ne kaže obnoviti, a ker je na vsak način potrebno, da se uduši socijalistično gibanje, priporoča Rössler, naj se razveljavi ustava in vsaj za tri leta razglasi diktatura, v kateri dobi bi se izdelala druga ustava, ki bi ne poznala splošne volilne pravice. Ta spis je vsekako velezanimiv dokaz, s kakimi namerami se bavijo nemški vodilni krogi.

Domače stvari.

— („Südösterreichische Post“) se preseli, kakor čujemo, v kratkem v Ljubljano. Znano je, da je ta tednik glasilo Kočvarjev in tiste kranjsko-nemške klike, katero je njega dni zastopal „Laibacher Tagblatt“. Ta se je tiskal v Kleinmayr-Bambergovi tiskarni, v kateri izhaja tudi uradna „Laibacher Zeitung“. Prejšnji deželni predsednik baron Winkler, ko je videl, kakšen hujšak je Dežmanov „Laib. Tagblatt“, ni mogel več pripustiti, da bi se tiskal pod jedno streho z uradnim listom, in je takó imenovano tiskarno postavil pred „aut — aut“. Tiskarna je bila seveda toliko pametna, da je obdržala „Laib. Zeitung“. Ker potem nemškutarskega glasila ni hotela prevzeti nijedna Ljubljanska tiskarna, zmrznil je „Laib. Tagblatt“ nekega lepega dne pod jasnim nebom. Njega je potem namestoval „Laib. Wochenblatt“, izhajajoč v Gradci, ki pa je kmalu po Dežmanovi smrti poginil za duševno lakotjo. No, nekaj znamenja, da živé še vedno, so kranjski Nemci in nemškutarji vender le potrebovali in zato jim je drugi Dežman, baron Švegel, preskrbel na Dunaji tiskarno, v kateri sedaj izhaja „Südösterreichische Post“. Če se po vsem tem uresniči vest, da to žalostno glasilo preneso v Ljubljano in sicer v Kleinmayr-Bambergovo tiskarno, kjer se še danes tiska uradni list, potem bomo imeli dokaz, da se hujškarije sedanji čas tako patronizujejo, kakor so se pred leti prepredile v pospeševanje miru in porazumljenja v naši deželi.

— (Deželni glavari g. Detela kot policijski varovanec.) Pri zadnji slovenski predstavi so obiskovalci našega gledališča na svoje veliko začudenje zapazili celo krdelo takih mož, ki sicer nimajo navade, obiskovati gledališča in katerih poklic je vzdrževanje javnega reda in pokoja. Našteli smo jih natreseni mej občinstvo kar devetnajst, namreč: dva mestna policijska uradnika in osem civilno oblečenih mestnih redarjev, ter tri državne policijske uradnike s šestimi državnimi policijskimi slugami. Ljudje so že strahoma vpraševali, kaj to pomeni; se je-li morda bati kaknega atentata po Barcelonskem vzgl. du, ka li? Strah obiskovalcev je bil tako sepravičen, kakor je bila previdnost

policijskega vodstva nepotrebna. Raznesla se je bila govornica, da mislijo nekateri ta večer uprizoriti demonstracijo zoper glavarija g. Detela in mu na nedvoumen način pokazati, kako sodijo njegove politične skoke. Ali je bilo na tej govornici kaj istine, ne vemo, a če se je tudi kaj nameravalo, ta sila v mostni večer bi se gotovo ne bilo nič zgodilo, — toliko naravnega takta je brez dvojbe v našem prebivalstvu. Previdnost policije je bila pa tudi zategadelj pregoreča, ker se prirejajo demonstracije le resnim nasprotnikom, kar g. Detela že davno vidi. Gospoda Detela pa njegova telesna straža ni varovala samo v gledališču, ampak ga je tudi spremljala, ko je stopal domov, menda sila ponosen, češ: varujejo me, kakor predsednika francoske republike!

— (Kako se „Karnijolec“ vede.)

Piše se nam iz Žužemberka: Mej 7. in 8. uro na večer dne 3. t. m. sedela sta mej Žužemberško gospodo v gostilni tudi dva „Karnijolca“, takozvana „Ehrenbursche“: logarska pristava Karol Schrener iz Žužemberka in Hubert Galle iz Soteske. Pogovor je nanesel ravnokar na svetovnoznano češko opero: „Prodana nevesta“, o kateri se je pojavil neki gospod, da je lepa, da ide v kratkem v Ljubljano ogledat si jo. Na to se oglasi Karnijolec Schrener duhovito: „A, eine blöde Oper“. Ravno odhajajoči davčni praktikant g. Jaroslav Brož odvrne mirno: „Das können nur blöde Leute behaupten!“ Za njim stopi Hubert Gallé ter zahrni: „Verfluchter S. tschech, ich habe mit dir auch sonst abzurechnen“. Dasiravno mu g. Brož veli, da naj ž njim dogovori se na prikladnejšem mestu nego je temno dvorišče, ni slušal viteški „Karnijolec“ te izjave, nego z vso silo ga udari po glavi od zadaj, tako da je zgubil napadenec naočnike; Gallé nadaljuje silne udarce tako dolgo, da se je g. Brož nezavesten zgrudil na tla, pomoči si ni mogel, ker je bil zavrt v plašč. Čez čas se vzdrami ter gre z velikim naporom v gostilnično sobo, kjer se vnovič nezavesten zgrudi na tla. — Gospod Brož je težko telesno poškodovan na glavi, levem očesu in levem ušesu. Gallé je navzočim gostom ravnodušno izjavil, da je gosp. Broža pretepel. Tovariš mu Schrener kažoč na nezavestnega Broža, izusti smehljaje: „Wenn er wieder aufsteht, hau' aber ich ihn nieder“. Takšni izrodki prikazivajo se pri germanskih dijaških društvih, katerih človeštvu pač ni treba, najmanj pa ferijalnega društva „Karniolije“. Razumno je, da se je zoper oba ščuvvalca, kakor napadnika zgodila kazenska ovadba radi težke telesne poškodbe in drugih prestopkov; dejstvo prijavi se je tudi vojaškemu oblastvu, ker je Gallé celo c. in kr. nadporočnik v rezervi.

— („Pravnikova“ terminologija.) Poročali smo že, da je pravosodno ministerstvo po svojem ukazniku opozorilo sodišča in državna pravdnikstva na novo nemško-slovensko pravno terminologijo. Društvu „Pravniku“ pa se je te dni tudi naznanilo, da je ministerstvo za notranje stvari ugodilo društveni prošnji „glede na vpeljavo slovenske pravne terminologije, kakor je tista določena v dotični knjigi dra. Babnika pri slovenskem uradovanju političnih oblastev.“

— (Politična komedija.) Javili smo že, da so italijanski člani isterskega deželnega odbora se odpovedali, in sicer zategadelj, ker so bili v nekkih italijanskih listih malo ostro napadeni. O tem, da to ni pravi razlog odstopu, ni dvoma. Deželni glavari je pozval namestnike, naj stopijo na mesta odbornikov, a tudi namestniki so se zahvalili. Človek bi mislil, da so odstopivši odborniki tudi že faktično odstopili, a temu ni tako. Nekaj dni po odstopu je n. pr. dr. Cleva bil v Pomjanu in je tam izvršil neke službene opravke, torej v času, ko že ni bil več deželni odbornik. Kaj pomeni torej ta komedija?

— (Italija ireidenta.) Pred kratkim se je vršil v Milanu pod predsedstvom poslance Imbrianija občni zbor društva „Circolo Garibaldi“, ki se je posvetoval o napadu na Avstrijo. Tega shoda so se po poročilu italijanskih listov udeležili tudi zapadni možje Trentinskih, Tržaških in dalmatinskih Italijanov.

— (Slovensko gledališče.) Opuzarjamo na današnjo predstavo veseligre „Kajžničar“.

— (Osobne vesti.) Višji davčni nadzornik gospod Fran Taučar v Novem mestu stopil je v pokoj, ter bil tem povodom odlikovan z naslovom in značajem finančnega svetnika. — Okrajni komisar g. Aleksander vitez Ivoy imenovan je namestniškim tajnikom za Primorje. — Stolni vikar

g. Andrej Pavlica v Gorici je imenovan pomožnim učiteljem veronauka na tamošnji gimnaziji. — Gosp. Ludovik Lacina, kapelan v Št. Petru pri Gorici, znan kot izborni glasbenik, je odšel te dni na Dunajski konservatorij, kjer ostane dve leti, da popolni svoje muzikalno znanje.

— (Družbi sv. Cirila in Metoda) so od 15. avgusta do 20. septembra darovali: Gosp. Katinka Verbajš iz Litije lepo zbirko koristnih knjig; vzgledno delavna ženska podružnica v Šent Juriju na južni železnici po blagajničarici g. Tončiki Kavčičevi 100 gld.; vrlo se razcvitajoča moška podružnica v Kamniku po blagajniku g. Milohnoji 100 gld. kot prebitok veselice z dne 2. sept. t. l. s prošnjo, da postane pokroviteljica; „Delavsko bralno društvo“ v Idriji ob slavnosti desetletnice nabranih 42 kron 36 vin po tamošnji naši delavni moški podružnici; blag. g. Marija Gruntarjeva v Ribnici 36 kron, nabranih ob raznih prilikah mej tamošnjimi rodoljubi; sl. posojilnica v Goréni Radgoni 10 gld. 97 kr.; č. g. duhovniki, zbrani pri dekanijski vizitaciji v Slovenjem Gradcu, 10 gld. na besedo preč. g. dekana dr. Šuca; vrli gostje na primiciji č. g. Ernesta Trstenjaka pri sv. Barbari pri Vurbergu po č. g. bogoslovcu F. Gomilšku 9 gld. 40 kr.; vrli gostje na primiciji č. g. patra Severina v Radencih 8 gld. 12 kr. po mariborski moški podružnici; vesela narodna družba v Selcih 7 gld. 50 kr., ki jih je nabrala gosp. Anka Šlibarjeva, poslal pa g. A. Dermöta iz Železnikov; družba „Omizje“ v Mozirji zopet 5 gld. z željo, da bi delovali v slogi za slovenski narod, in dijaki na novi maši č. g. Alojzija Rožmana v Krapji pri Ljutomeru po g. Fr. Ciriljevem 3 krone. — Zopet se z novim šolskim letom poučuje na naših zavodih nad 1000 slovenskih otrok, ki bi se potujčili, da jih ni vzela v svoje varstvo naša družba. Bog nam nakloni pa tudi nad 1000 dobrotnikov, posnemovalcev vrlih rodoljubov, kojih imena s hvaležnim srcem danes objavljamo. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— („Narodni dom“ v Ljubljani.) Pri zgradbi „Narodnega doma“ končana so bila zadnje dni tesaraka dela in se je včeraj pričelo s krovskimi deli. Streha pokrita bode s temnosivimi šestorovoglatimi škrlji. Krovsko delo na kupoli je skoraj že končano ter napravlja kupola sedaj prav prijeten utis.

— (Reorganizacija deželjskih pošt.) Te dni je zborovala po naročilu trgovskega ministerstva sestavljena enketa v Trstu, da določi načela, po katerih naj se izvrši splošna reorganizacija pošt na deželi. Poštar g. Mulley iz Dolenjega Logatca je prečital sklepe Ljubljanskega shoda poštarjev, v katerih so se povdarjale najvažnejše želje, kako naj bi se uredilo poštarstvo po deželi in bi se uvedla nekatera nova določila.

— (Strokovne obrtne šole v Ljubljani) Atelier za figurarno podobarstvo, v katerem poučuje znani umetnik g. Alojzij Gangl, nahaja se v Zoisovi hiši št. 10. na Bregu. Mestna občina Ljubljanska, ki je zavezana preskrbovati c. kr. strokovnim obrtnim šolam primerne prostore, je vzela v imenovanu hiši v ta namen primerno stanovanje v najem, v katerem si je umetnik uredil svoj atelier.

— (Rimsko zidovje.) Okrogel stolp in kanal, razkrili so danes na Emonske cesti pri kopanju novega kanala.

— (Ponarejene krone.) Zadnje dni so prinašali mnogi listi vest, da so se iz Švice utihotapljale velike množine ponarejenih kron v našo državo. S kompetentnega mesta se preklicuje ta vest kot neresnična. Vzelo se je iz prometa pač nekaj kron, a te so bile izdelane v peneznici in so le kazale nekatere nedostatke v izdelavi. Zaradi tega so mnogi sumili, da so ponarejene.

— („Narodna čitalnica“ v Kamniku) priredi v nedeljo dne 7. oktobra 1894 na korist „Narodnemu domu“ v Ljubljani koncert z dramatično predstavo, živo podobo in plesom.

— (Uvažanje laškega vina) v Avstrijo pojenjava od meseca do meseca, kar dokazuje, da je lanski precej veliki uvoz bil le posledica novotarije, ne pa kakovosti laškega vina. Uvidevši, da je naše domače vino neprimerno boljše in zdravejše, opušta naše občinstvo importirana laška vina ter rajše kupuje domača, če tudi nekoliko dražja vina. V prvih osmih mesecih lanskega leta importiralo se je 787 611 meterskih centov laškega vina v vrednosti 7 088 499 gld., letos pa le 638 984 meterskih centov v vrednosti 5 750 856

gld. Karakteristično je, da se uvoz laškega vina progresivno zmanjšuje in da je torej upati, da se naša domača vinoreja, ki se ima itak boriti z raznimi nezgodami, v kratkem sebi laške konkurence.

— (Železniška svezna mej Gorico in Celovcem.) V Gorici so pričeli te dni inženšnji meriti zemljišča, kjer bode tekla nameravana nova železnica, ki bode vezala neposredno Gorico s Celovcem. Širje inženšnji, ki izvršujejo to delo, so dozdej merili železniško traco od Bobinske Bistrice do sv. Lucije. Zdaj pa so pričeli delo od južne železnice ob Sčci proti Solkanu. Kolodvor bi stal blizu soškega mosta pri Pevni.

— (Telefon v Gorici.) o katerem smo že poročali, bode bržkone pričel delovati dne 20. t. m. Dotične okrožnice, da bi se dovolile potrebne naprave za telefon na hišah, je poslala c. kr. uprava lišnim gospodarjem jedino le v laškem jeziku. Uredništvu „Soče“ pa sploh ni poslala nobene okrožnice, kakor je to storila drugim. Mnogo manjša Gorica imela bode torej skoro svoj telefon! Kdaj ga dobimo pa v Ljubljani?

— (Zdravstveno stanje.) V Rešbergu na Goriškem razsaja vled slabe pitne vode že nad mesec dni legar. Več oseb je že umrlo. Več vodnjakov se je uradno zaprlo.

— (Italijanski beguni v Korminu) Pri mejnem oblastvu v Korminu so se prijavi te dni štirje italijanski finančni stražniki v popolni uniformi, ki so pobegnili s svojega službenega mesta. Pobegnili je baje še osem družih italijanskih stražnikov.

— (Nov vodovod v Reki) se je odprl slovesno na cesarjevega godu dan. Voda je napeljana iz studenca „Zvir“ in zadošča pri najnižjem stanju za mnogo večje prebivalstvo, nego je zdaj Reško. Temperatura ima običajno 7 do 7½°, ki le po daljšem deževju narase na malo nad 8°. Voda je čista in zdrava, kar je dokazal prof. dr. Koettsdorfer, ki jo je natančno preiskal.

— (Razpisana služba.) Pri rudniškem ravnateljstvu v Idriji mesto rudarskega zdravnika z dohodki X. čin. razreda, potovalnim pavšalom letnih 400 gld., pavšalom 38 gld. za kurjavo ordinacijske sobe in prostim stanovanjem (namestu polovice aktivetue priklade). Prošnje do dne 31. oktobra pri ravnateljstvu rudnika v Idriji.

Slovinci in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Lek proti vratnici.) Zdaj ko ves svet govori o novem zdravilu proti kruti vratnici, utegue citatelje zanimati, kako se pripravlja ta lek, to je takozvani krvni serum Behringov. Če se difterijski bacili kultivirajo v bouillonu, se iz te kulture oddeli intenziven strup, ki je upravo uzrok bolezni. Ta strup se raztopi v karbolni kislini in se potem uataščao izmerjena množina injicira kaku živali (konju itd.) pod kožo. Laška bolezen, ki nastane, mine kmalu. Tako se nekoliko mesecev nadaljuje množič vedno po malem množino vbrizganega strupa. Tako se žival navadi, da prenaša štirikrat tako veliko množino strupa, kakoršna bi umorila takoj drugo žival, s katero se ni ravnalo na ta način. Posebna zasluga Behringova je, da je doznal, da v krvi živali, ki so se tako pripravile, je snov (antitoxin), ki prepreči in odstrani delovanje strupa. Ako se takim živalim pušča kri in se pusti potem nekaj časa v miru, padejo rudeče kapljice krvi na dno, na vrhu pa ostane neka tekočina, in ta ravno je serum, ki se odlije. Tekočina je svetlo žolta in ima v sebi protistrup, difterijin antitoxin. Ta serum, ki se pridobiva na omenjeni način, je „Behringov lek proti vratnici ali difteriji.“

* (Ženske v službi angleške banke) Že nekaj časa je nastavljenih pri angleški banki v Londonu več ženskih uradnikov. Ko so naredile izpit, dobile so tudi boljše službe. Ravnateljji banke so jako zadovoljni z ženskimi uradniki in jih hočejo nastaviti še več. Moški kolegi seveda niso nič kaj zadovoljni in so protestovali že na nekaterih shodih.

* (Žrtev svojega poklica.) Na tragičen način se je ponesrečil v Vadovcih v Galiciji te dni neki dimnikar. Ko je snažil dimnik v hiši, je zakurila kuharica nevedoč, da je kdo v dimniku. Ubogi dimnikar se je zadušil.

* (Misteriozen atentat) se je pripetil te dni na železniškem mostu blizu Piacence. Ko sta na mostu vozila dva železnika vlaka drug mimo drugega, ustrelil je nekdo iz vlaka. V drugem vlaku je bil teško ranjen neki vojak. Kdo je streljal in zakaj, se ni moglo dognati.

* (Čuden otrok.) V Gjeverski Varivodi v Dalmaciji s. je rodilo mrtvo dete, ki je imelo dve glavi, štiri noge, štiri roke, a jeden sam trup. Mati je umrla dve uri pozneje.

* (Zarota v Carigradu.) Mej dijaki medicinci v Carigradu je turška policija zasledila veliko zaroto proti varnosti države. Štirideset dijakov je vled tega bilo zaprtih.

* (Dobro mesto.) V Bruselji je umrl vrtar, ki je vodil obiskovalce tamošnje mestne palače po postopji in jim razkazoval vse njegove znamenitosti. Sodi se, da je mož zaslužil kakih 25.000 frankov na leto. Za njegovo mesto se je oglasilo jako mnogo prošilcev, mej njimi 33 odvetnikov, 21 inženjerjev, 3 kemiki, 1 astronom in 1 časnikar.

* (Vetikalaska tatvina) se je pripetila te dni v Parizu. Neki bogati spekulant je pokazal nedavno jednemu svojih najboljih prijateljev kraj, kjer je shranjeval svoj denar. Kmalu potem pa je zapazil, da mu manjka ogromna vsota 3½ milijonov frankov. Tatu so zasabili, ko se je hotel odpeljati in so našli denar pri njem.

* (Ukradena noga.) V Brooklinu v severni Ameriki je zdravnik Hawthorn nedavno odžagal desno nogo milijonarju Bridgesu, ker se je bil pojavil rak na nogi. V svrhu reklame je zdravnik stavil nogo v spirit in jo izložil v svoji čakalnici. Na dotični stekleni posodi je bilo čitati: „Ta noga je desna noga g. Dasyja Bridgessa. Dne 14 avgusta 1894 sem mu jo srečno odžagal.“ Milijonar pa ni hotel, da služi njegova noga v reklamo, zato je zahteval, da jo zdravnik odstrani. Ker zdravnik tega ni storil, toži ga milijonar, da mu je nogo — ukradel!

Književnost.

— „Ljubljanski Zvon“ prinaša v svoji 10. številki tole vsebino: 1. A. Funtek: Fata Morgana; 2. Dr. Ivan Tavčar: V Zali. (Dalje.); 3. Trošan: Pokop; 4. T. Doksov: Pokora; 5. Dr. Janko Pajk: Davorin Trstenjak. (Dalje.); 6. † Jos. Freuensfeld: Sen; 7. A. Funtek: Rokopis. (Dalje.); 8. Ivan Vrhovec: Iz domače zgodovine (Konec.); 9. Ivan Brežan: Noire ou blanche. Novela; 10. Zamejski: Školjke. (Konec.); 12. Framčan: Je pa davi slan'ca pala; 13. Framčan: Dovolj bi bilo cvetje; 14. Occultus: Moji spomini; 15. S. Rutar: Atene. (Konec.); 16. Janko Kersnik: Očetov greh. Povest. (Dalje.); 17. K. Hoffmeister: Očrtki in profili iz moderne češkega pesništva; 18. M. Valjavec: K četrtemu sešitku Wolfovega slovarja. (Dalje.); 19. Listek. — Vidi se iz tega pregleda, da je vsebina bogata, skrbno sestavljena in zanimljiva.

— Zgodovina starega veka za nižje razrede srednjih šol, po Mayerjevi knjigi priredil prof. Anton Kaspret, Ljubljana, Bamberg, mehko vezana 1 kr. 80 vin. To novo učno knjigo krasi 52 prav lepih podob, ki jako povzdigajo njeno vrednost. Ona ni gola prestava Mayerjeve zgodovine, nego svobodno pripoveduje isto stvarino v čisto samostalnem slogu. Pisava tujih imen je fonetična, samo ime „Akropolj“ ne more nikakor pravo biti.

— Vodja po Spljetu i Solinu. Spisal prof. dr. Luka Jelić (v Zadru), ravn. monsignor Frane Bulić (Spljet) in prof. S. Rutar, Zadar, Artala 1894. Cena 1 gld. 60 kr. — Za to knjigo začelo se je gradivo nabirati že pred desetimi leti, a še le letos o priložnosti kongresa krščanskih arheologov v Spljetu zagledala je beli dan. Upravna je popolnoma po vzgledu nemških voditeljev za potovalce (Bädecker, Mayer, Oberosler itd.) ter ima sledeče oddelke: Občinite vesti o Spljetu, Povjestne crtice, Spljetski spomenici, Solinske ruševine, Izleti po okolici spljetskoj. Knjigo krasi 25 lepo utisjenih podob (tablic) in 4 zemljepisne karte, mej katerimi je zlasti zanimiva arheološka karta spljetske okolice (po specijalni karti). Pisatelji nameravajo opisati vse naše zemlje v podobnem voditelju in sicer naj bi prevzel opis slovenskih zemelj prof. S. Rutar, Istro prof. Spinčić, Dalmacijo in Bosno dr. Jelić ter Hrvatsko in Slavonijo Kumičić.

— „Prosvjeta“ ima v št. 19. naslednjo vsebino: Osveta ljubavi. Pripoveda Ladislav Z. Ladanjski; — Svadbena košulja. Spjevao Karel Jaromir Erben. Preveo Dr. A. Harambašić; — Omerbeg i Aiša. Slike iz sarajevskega života. Napisali Osman-Aziz; — Minka. Pripoviest iz ribarskega života, piše Stjepko Ilijčić; — U zoru. Spjevao Enjuškinja; — Klarica iz župnoga dvora. Seoska pripovijest. Češki napisao J. L. Hrdina; preveo Stjepan Karlov; — Pad mletačke republike i ulaz Austrija-

Dalje v prilogi.

naca u Dalmaciju. Po opatu Pavlu Pisani-u. Napisao Ferdo Šišić; — Nove pjesme dr. A. Tresića. Fran Selak; — Beethoven i hrvatske narodne pjevice. Priobćio u berlinskom listu „Allg. Musik-Zeitung“ Fr. Š. Kuhač; — Opis slika: Perast; — Apotheosa Kopernika; — Dobrota; — Obćinska palaća u Trogiru; — Voltaire i Fridrik Veliki. Po T. B. Macaulayu. Preveo V. Krišković; — Malom Krešimiru. Posvećeno sestri Albini. Spjevao R. Katalinić Jerotov; — Branje voća. Jesenska slika; — Listak; — Narodno kazalište; — Šala. — Slike: Jahač u pogibelji; — Meljin u Boki kotorskoj; — Namiguša; — Dobrota u Boki kotorskoj; — Seljakinja iz Krivošija; — Perast u Boki kotorskoj; — Obćinska palaća u Trogiru; — Apotheosa Kopernika; — Naslovna slika k članku „Branje voća“; — Trganje kidaljkom; — Oprez! ne na stranu bacati; — Trganje šljiva; — Šala.

Brzjavke.

Celovec 6. oktobra. Vsled razpora, kateri parlamentarni skupini naj pristopi novo voljeni drž. poslanec Peitler, sešli so se zaupniki slovenske in nemške stranke na posvetovanje, pri katerem se je čitalo pismo škofa Kahna, ki je priporočal, naj pristopi Peitler Hohenwartovemu klubu. Ogromna večina zaupnikov se je izrekla zoper pristop Hohenwartovemu klubu, a ker ni bilo doseči popolnega porazumljenja, se je sklenilo pustiti poslancu proste roke.

Dunaj 6. oktobra. Dvorni svetnik Šuklje nastopi mesto centralnega ravnatelja šolskih zalog dne 1. novembra, čim se njegov prednik vrne z dopusta. Šuklje se za sedaj ne odpove mandatu, kakor tudi ne grof Stürgkh.

Dunaj 6. oktobra. Sinoči in danes se je po vsem mestu govorilo, da je ruski car umrl. Take vesti so se včeraj razširjale tudi v Parizu in v Londonu. Danes opoldne je dobil tukajšnji ruski poslanik brzjavno poročilo, da carjeva bolezen ni postala nič hujša in da car potuje na Krf, in sicer čez Carigrad, ne da bi se na potu kje ustavil.

Dunaj 6. oktobra. Za jutri napovedane delavske demonstracije za splošno volilno pravico na Dunaju, v Lvovu in v Brnu je vlada prepovedala.

Peterburg 6. oktobra. Za časa odsotnosti ruskega carja ga bo nadomeščal carevič, katerega bo podpiral nalašč v to svrhu imenovan svet.

London 6. oktobra. Poročila iz Tjen-Tsina javljajo, da je v Mongolski nastala revolucija. Vlada je poslala večjo vojsko, da uduši upor. Tudi vojaška posadka v Pekingu se je uprla. Inozemci beže trumoma.

Narodno-gospodarske stvari.

— **Vinarsko zadrugo v Krškem** snujejo ne kateri rodoljubi. Nje namen bi bil tudi ta, da ustanovi večjo amerikaško trtnico, v kateri bi se vzgojevale cepljene trte in se razpečavale v širše kroge.

— **Vinska letina v Dalmaciji** je letos slaba glede množine vina, vendar pa bode vino tako dobro, kakor že mnogo let ni bilo. Ker se iz Italije tudi manj vina uvaža, utegnejo dalmatinski vinogradniki doseči vsaj nekoliko boljše cene nego minula leta.

— **Sibirska železnica.** Zdaj, ko se je odprl prvi oddelek nove sibirske železnice, kakor smo že poročali, je izdelana železniška proga, ki meri od Peterburga 3500 kilometrov. Iz ruske prestolice do Omska v Sibiriji je zdaj možno voziti se v 10 dneh sem in tja, ako se računja za bivanje v Omsku 1 dan. To se je iz početka zdelo neverojetno, a zdaj je istina. Težave pri zgradbi te proge so bile v nekaterih krajih velikanske in so mnogo trpeli inženjerji in delavci.

Glinasta in železna peč. Mnogovrstne nove in najdbe v področju kurjativne tehnike niso do danšnjega dne nič vplivale na glinasto peč; četudi se je nekoliko zboljšala v svoji vnanji opremi, vendar je konstrukcija ostala vedno ista, nepraktična, tako da je težko kuriti v peči, potrebuje neznano mnogo drv in oglja in ni moči te peči prenesti drugam, ne da bi se poškodovala in je podvržena taka peč vednim neprijetnim dragim popraviljem. Temu nasproti se je železna polnilna peč vsled znamenitih spopolnitev v svoji konstrukciji in po svoji vnanjosti udomačila splošno kakor v salonih, tako v šolah, uradih, vojašnicah in v najelegantnejših stanovanjih. Zares jako ukusno napravljene sobne peči z barvnim emalnim okriljem in cevovodi, dalje z zanikljanimi ornamentami, isto tako peči s pečnicami iz emaljiranih pečnic, kakor jih napravlja tvrdka R. Geburth na Dunaji, se mogo v prvi vrsti imenovati s polno opravičenostjo, če se gre za trpežnost, racionalno in praktično izkoriščanje kurjave in nizke stroške nabavljanja. — Da so Geburthovi proizvodi zares dobri, temu je svedok 8letni obstoje te tvrdke in da se je dosedaj že več ko 100.000 peči izdelalo. (1134)

60.000 gld. znaša glavni dobitok Lvovskih razstavnih srečk, ki se izplača po odbitku samo 10% v gotovini. Opozarjamo naše cenjene čitatelje, da se bode zrebanje vršilo nepreklicno dne 16. oktobra.

„LJUBLJANSKI ZVON“
 stoji
 a vse leto 4 gld. 30 kr.; za pol leta 3 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Jere Golobič zemljišče v Planini, cenjeno 1362 gld, dne 8. oktobra in 8. novembra v Kostanjevici. Franceta Lešnjaka posestvo v Ravnah pri Topolu, cenjeno 2380 gld., dne 8. oktobra in 8. novembra v Ložu.

Antona Stefančiča zemljišče v Jablanicah, cenjeno 800 gld., dne 12. oktobra in 12. novembra v Ilirski Bistrici.

Janeza Tortuna posestvo v Selu pri Mirni, cenjeno 2149 gld., dne 12. oktobra in 12. novembra v Trebnjem.

Janeza Stučeka posestva v Čmernem, cenjena 1300 gld. in 165 gld., dne 12. oktobra in 16. novembra v Radečah.

Dr. Rudolfa Krištofa zemljišče v Črnomlju, cenjeno 1650 gld., dne 12. oktobra in 23. novembra v Črnomlju.

Marije Majerle posestvo v Dolu, cenjeno 275 gld., dne 12. oktobra in 23. novembra v Črnomlju.

Petra Majerleta posestvo v Dolu, (reassumando), dne 12. oktobra in 23. novembra v Črnomlju.

Janeza Bezeljaka zemljišča v Jeličnem vrhu, cenjena 350 gld. in 360 gld., (v drugit), dne 13. oktobra v Idriji.

Miklavža Tratnika zemljišče v Čekovniku, cenjeno 850 gld., dne 13. oktobra in 13. novembra v Idriji.

Jožefa Medvediča zemljišče na Črnem vrhu, cenjeno 4451 gld., dne 13. oktobra in 13. novembra v Idriji.

Franceta Poženela zemljišče na Črnem vrhu, cenjeno 1238 gld., dne 13. oktobra in 13. novembra v Idriji.

Marije Vodnik posestvo na Pšati, cenjeno 350 gld., dne 13. oktobra in 14. novembra v Ljubljani.

Jožefa Keša posestvo v Knežaku, cenjeno 1130 gld., (reassumando), dne 15. oktobra v Ilirski Bistrici.

Janeza Forjana posestvo v Harijah, cenjeno 1820 gld., (reassumando), dne 15. oktobra v Ilirski Bistrici.

Umrlj so v Ljubljani:

3. oktobra: Evgen Betetto, metlar, 30 let, Florijanske ulice št. 3. — Jožefa Pančur, kuharica, 70 let, Kravja dolina št. 11.
 4. oktobra: Justina Poka pl. Pokafalva, poštnega blagajničarja hči, 15 let, Stari trg št. 7.
 5. oktobra: Martin Verhave, strojarski pomočnik, 45 let, Rimska cesta št. 5.
 V deželni bolnici:
 3. oktobra: Helena Šegedin, delavčeva žena, 84 let. — Ernst Muck, zasebnik, 34 let.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
5. okt.	7. jutraj	729.4	10.8° C	sl. jsh.	obl.	0.00 mm
	2. popol.	730.9	15.4° C	sl. jsh.	d. jas.	
	9. zvečer	732.9	9.8° C	sl. jsh.	jasno	

Srednja temperatura 12.0°, za 1.0° pod normalom.

Dunajska borza
 dne 6. oktobra t. l.

Skupni državni dolg v notah	98 gld. 65 kr.
Skupni državni dolg v srebru	98
Avstrijska zlata renta	122
Avstrijska kronska renta 4%	97
Ogerska zlata renta 4%	121
Ogerska kronska renta 4%	96
Avstro-ogerske bančne delnice	1024
Kreditne delnice	367
London vista	124
Nemški drž. bankovci za 100 mark	61
20 mark	12
20 frankov	9
Italijanski bankovci	45
C. kr. cekini	5

Dne 5. oktobra t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	148 gld. 75 kr.
Državne srečke iz l. 1854 po 100 gld.	197
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	127
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	123
Kreditne srečke po 100 gld.	195
Ljubljanske srečke	24
Rudolfove srečke po 10 gld.	23
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	166
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	334
Papirnatl rubelj	1

Najboljša pitna voda
 kadar preti nevarnost epidemije, je v takih slučajih čisto skušana, od medicinskih avtoritet vedno priporočavana
GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
 najčistije lužne KISELINE
 V njej se ne nahajajo nikake organske substance ter je zlasti v krajih, kjer je studenčna ali dovodna voda dvomljive kakovosti, najprikladnejša pijača (51-8)

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnice

Izvod iz voznega reda
 veljavnega od 1. oktobra 1894.

Nastopno omenjeni prihajali in odhajali časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 9 minut naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)
 Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnegrad, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Linz, Budejovice, Plzeň, Marijine vane, Eger, Karlove vane, Francove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
 Ob 6. uri 7 min. jutraj mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
 Ob 7. uri 10 min. jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Solnegrad, Dunaj via Amstetten.
 Ob 11. uri 41 min. dopoldne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.
 Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selthal, Dunaj.
 Ob 4. uri 14 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selthal v Solnegrad, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregnice, Gurth, Genevo, Paris, Steyr, Linz, Gmunden, Ischl, Budejovice, Plzeň, Marijine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
 Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)
 Ob 6. uri 53 min. jutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipsko, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plzeň, Budejovic, Solnegrada, Linca, Steyra, Gmunden, Ischia, Aussee, Zella na jezeru, Lend-Gastein, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiža.
 Ob 8. uri 6 min. jutraj mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta.
 Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipsko, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plzeň, Budejovic, Solnegrada, Linca, Steyra, Paris, Genevo, Gurth, Bregnice, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gastein, Ljubnega, Celovca, Linca, Pontabla, Trbiža.
 Ob 12. uri 48 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Selthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.
 Ob 8. uri 34 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta.
 Ob 9. uri 21 min. zvečer osebni vlak z Dunaja preko Amstetena in Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Hiša št. 7 z vrtom
 v Trnovskih ulicah v Ljubljani

se bo dne 15. oktobra t. l. pri tukajšnji c. kr. deželni sodnji vnovič prodala. — Pred 2 leti so bili dohodki te hiše 158 gld. in je bila tistikrat cenjena na 2933 gld. 60 kr. Sedanji letni dohodki te hiše znašajo 328 gld. Ta hiša z vrtom vred se tudi iz proste roke takoj prodaja. Natančneje se izve v hiši št. 7 ali pri dr. Maksimilijanu Wurzbach-u, odvetniku v Ljubljani, na Bregu št. 10. (1110-2)

Pristen, prav dober
prosekar
 se dobiva liter po 48 kr. pri gosp.
Dragotinu Lenčetu v Laverci
 in pa pri gosp. (1136)
Lozerju v Rožnih ulicah št. 15.

Dr. Friderika Lengiel-a
Brezov balzam.
 Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrta njeno deblo, je od pamtiveka znan kot najizvrstnejše lepilo; ako se pa ta sok po predpisu izumetelja pripravi kemičnim potom kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.
 Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti, obišjo se že drugi dan neznatne luskine od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.
 Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kozave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podleže beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rudečino, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vreču z navodom vred gld. 1.50. (39-19)
Dr. Friderika Lengiel-a
BENZOE-MILO.
 Najmilejše in najdobrodnejše milo, za kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr.
 Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trakoczy-ja lekarni in v vsi večjih lekarnah. — Poštna uradila vsprejema W. Houn, Dunaj, X.

Službo dacarja

želi vzprejeti 30 let star mož, vešč slovenskega in nemškega jezika. Na zahtevanje položi se kavicja. Naslov pove iz prijaznosti upravištvo „Slov. Naroda“.

(1116-2)

Učenec, praktikant in komi

slovenskega in nemškega jezika popolnoma vešč, se takoj vzprejmejo pri g. Alojziju Miklu, trgovcu v Ormoži.

(1105-3)

! Važno za milarje!

Iz konkurzne mase Janeza Mraka, milarja v Zagorji ob Savi, prodajale se bodo premičnine, zlasti

milarske potrebščine in orodje ter surovo milarsko blago na javni dražbi.

1. rok dne 11. oktobra 1894. in
2. rok dne 25. oktobra 1894.

vsakokrat ob 9. uri dopoldne.

V Litiji dne 4. oktobra 1894.

Luka Svetec, c. kr. notar,
upravnik mase.

(1138)

Tinkt: Stomach: comp.

Sv. Jakoba želodečne kapljice.

Ze mnogo let preskušeno domače sredstvo, ki prebavo pospešuje in tak vzbuja itd. Steklenica 60 kr. in 1 gld. 20 kr. Kot domače sredstvo prve vrste je dr. Lieberja živčni krepekobni eliksir (Tinct. chinæ nervitonica comp.) — varstvena znamka † in sidro — steklenica po 1 gld., 2 gld., 3 gld. 50 kr., že mnogo let preskušeno kot živce

okrepčajoče sredstvo. Po zdravniških in uradno poverjenih predpisih pripravljeno v lekarni M. Fante v Pragi (glavno skladišče): Stara o. kr. vojna lekarna Dunaj, Stefansplatz. Skladišča: Lekarna Alfred I. Egger, Celovec; v Ljubljanskih lekarnah in v večini vseh drugih lekarn. (1135-1)

Posestvo z gostilno na prodaj.

V Letuših pol ure od železniške postaje Rečica na Paki se prodaja posestvo, obsejajoče okoli 60 oralov travnikov, ajiv, ajiv s hmeljem, gošče itd. Hiša leži tik glavne ceste, je jednodostopna in prestorna in obsega 9 sob, 4 kleti in kar zraven spada; pri hiši sta 2 veliki pristavi z šestimi hlevmi za svinje in za 20 konj in kozolec z 12 štanti. Krčmarski obrt se na tem posestvu že od nekdaj izvršuje. Pri hiši je tudi veliki kuhinjski vrt. Plačilni pogoji ugodni. — Več pove lastnik

Fran Štiglic

(1075-2) v Letuših, pošta Rietzdorf a/P.

Vozni listki v Sev. Ameriko

(6-40)

pri

nizozemsko-ameriški
parobrodni družbi.

I Kolowratring 9

IV Weyringergasse 7

DUNAJ.

Vsak dan odprava z Dunaja.

Pojasnita zastavlj.

Gostilna št. 1

na Križevniškem trgu

toči izvrsten

(1137)

prosekar

liter po 52 kr.

Učenec

se takoj vzprejme v prodajalnico z mesninami blag. m. pri Antonu Merzelnu na Studencu poleg Ljubljane.

(1119-3)

V citranji

po metodi Huberje in Enaleina, kakor tudi po vsaki drugi poljubni metodi poučuje

Josip Petritz

izprašani učitelj

(958-6)

na Kongresnem trgu št. 5, I. nadstropje.

Podpisane naznanja najuljudneje p. n. spoštovanemu občinstvu, da je v lastno režijo prevzel

gostilno in kavarno

„pri Stari pošti“
v Kamniku

ter daje zagotovilo, da si bo vedno prizadeval, s točno, dobro in ceno potrebo zadovoljevati spoštovane svoje goste. Proseč mnogobrojnega poseta z velespoštovanjem

(1115-2) Jože Drabeš.

Oklic.

Graččina Rakovnik

pod Zelenim hribom v Ljubljani

prodá na drobno

svoje ostale hribe.

Kdor želi kaj kupiti, oglasi naj se

dné 9. oktobra 1894

ob 9. uri dopoldne na lici mesta. (1117-2)

Odlikovan na svetovni razstavi (60) v Čikagi s svetinjo. (1186)

UBERALL VORRATHIG 17 MEDAILLEN

FEINSTE QUALITÄT

CHOCOLAT SUCHARD NEUCHÂTEL (SUIVRE) CACAO

MASSIGE PREISE

LEICHTLOSLICHER CACAO

Notarski kandidat

z dobrimi spričevali, vzprejme se takej, v kateri pisarni? pove upravištvo „Slovenskega Naroda“.

(1111-3)

Praktikant in učenec

iz dobre hiše, lepega vedenja, se vzprejmeta takej v prodajalnico specerjskega blaga Jerneja Reitza, Resljeva cesta št. 1 v Ljubljani.

(1123-2)

Posredovalnica služb in stanovanj G. Flux

na Bregu št. 6

(1132)

išče najnuje: priproste kuharice k pojedini gospé za Paj; boljše kuharice za Gorico, Opaticje in Dma; brhke kuharice za neko gračino blizu Ljubljane; hišine v izborni hiši; saračunajočo natakarico; več gosliniških kuharic itd. itd. Priporoča se najbolje: več brhkih, močnih deklet za vsako delo, mej njimi nekoliko takih z dežele, ki se mogó iskazati z letnimi spričevali.

Lingerjev hram v Ljubljani

Lingerjeve ulice št. 1

priporoča prijateljem pristne in dobre pijače po niski ceni.

Vino:

Istrijano, rudeč	liter 28 kr.
Tirolo, bel	32 "
Dolenjec, rudečkast	36 "
Tirolo, rudeč, stari	40 "
* Zelenika, bela	50 "
* Teraneo, črn	60 "

One z * zaznamovane vrste so iz vinokletarstva kneginje Hohenlohe. (1125-3)

Pivo:

Koslerjevo marono 1/2 litra 9 kr.

Za nepokvarjenost se jamči kakor pod pečatom!

V množini po 50 ali več litrov skupaj mnogo ceneje.

Na živcih bolnim

(splošna nervoznost, migrena, bresenost, ometica, otrplost, če pejava pametovanje ali spomin) se priporoča, da se seznanije z novo sčravlilno metodo, ki je imela velikanski uspeh ter je priporočajo ugledni medicinci najstopleje in ki je poleg tega izredno priprosta. Natančna opisovanja pošilja brezplačno knjigarna (884-2)

Karla Valentina sin, Pečuh, (Fünfkirchen).

Namizni raki.

Najizbornejše oplemenjene vrste, lovijo se vsak dan, da so vedno sveži, razpošilja pod jamstvom, da dospé še živi, v poštnih košaricah poštnine in oolnine prosto po poštnem povz-tju: 110 kom. rakov za juho gld. 2-50, 80 kom. srednje namiznih rakov gld. 8-10, 60 kom. velikih z debelimi škarjami gld. 3-50, 40 kom. solo-velikanov gld. 4-50 in 32 kom. solo-velikanov, jako finih, čudovite živali, gld. 5-25. (854-2)

F. Schapira, Stanislav št. 274, Galicija.

V najem se odda s 1. novembrom

pekarija

na dobro obiskovanem kraju pod ugodnimi pogoji. (1055-3)

Več se izve pri gospé L. Mille v Ljubljani, Stari trg št. 19.

Fran Kaiser, puškar
Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 6
priporoča svojo veliko zalogo orožja za lov in osebno varnost, streljiva in potrebščine za lovec. Specialitete v ekspresnih puškah in ptičaricah, katere sam izdelujem.
Popravki se izvršujejo v moji delavnici.

Kamnoseška obrt in podobarstvo.

Vinko Čamernik

kamnosek v Ljubljani, Farne ulice št. 9
filijala na Dunajski cesti nasproti Bavarskemu dvoru

(poprej Peter Toman)

priporoča se za izvrševanje

cerkvenih umetnih kamnoseških del kakor oltarjev, tabernakeljev, prižnic, obhajilnih miz, krstnih kamnov itd., nadalje za vsakovrstna

stavbena kamnoseška dela

kakor tudi za izdelovanje plošč iz vsakovrstnega marmorja za pohištvo. Ima tudi bogato zalogo

nagrobni spomenikov iz raznovrstnih marmorjev, napravljenih po najnovejših arhitektoničnih obrisih po jako niski ceni.

Oskrbuje napravo kompletnih družbinskih rakev in vsakako popraviljanje. (10-40)

Obrise, načrte in vzorce pošilja brezplačno na vpogled.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Otvoritev

ozkotirne lokalne železnice
Unzmarkt - Mauterndorf.

Ozkotirna lokalna železnica **Unzmarkt-Mauterndorf** s postajami odnosno postajališči: **Lind** (postajališče), **Nieder-Wölz**, **Teufenbach**, **Projach-Katschthal**, **Triebendorf** (postajališče), **Murau**, **Kaindorf** (postajal.), **St. Lorenzen o. Murau**, **Cäciliabrücke** (postajal.), **Wandritschbrücke** (postajališče), **Stadl a. d. Mur**, **Einach** (postajališče), **Turrach**, **Predlitz** (postajališče), **Kendlbruck** (postajališče), **Ramingstein** (postajališče), **Thomathal**, **Madling** (postajališče), **St. Leonhard** (postajališče), **Tamsweg**, **Wölting** (postajališče), **St. Andrä-Göriach** (postajališče), **Lintsching** (postajališče), **Maria Pfarr**, **Mauterndorf** se bode dne 9. oktobra 1894. l.

izročila javnemu prometu. (1133)

Pri tem se postaje: **Nieder-Wölz**, **Teufenbach**, **Projach-Katschthal**, **Murau**, **St. Lorenzen o. Murau**, **Stadl a. d. Mur**, **Turrach**, **Thomathal**, **Tamsweg**, **Maria Pfarr**, **Mauterndorf** otvorijo splošnemu prometu, postajališča **Lind**, **Triebendorf**, **Kaindorf**, **Cäciliabrücke**, **Wandritschbrücke**, **Einach**, **Predlitz**, **Kendlbruck**, **Ramingstein**, **Madling**, **St. Leonhard**, **Wölting**, **St. Andrä-Göriach**, **Lintsching** pa samo osobnemu prometu.

Na Dunaji oktobra meseca 1894.

C. kr. glavno ravnateljstvo avst. drž. železnic.

Grand Theatre Gierkini
na cesarja Josipa trgu.

Danes v soboto dne 6. oktobra 1894. l.
velika gala-predstava.

Jutri v nedeljo dne 7. oktobra
2 veliki predstavi 2

Začetek prve ob 4. uri popoldne, druge ob 9. uri zvečer.

Novo! **VSPORED:** Novo!

I. Zimska krajina na Norveškem.
II. Morska nevihta v morski ožini Gibraltarski.
III. Theatre Fantoches (marionete).

H konca:

Fontaine lumineuse (vodomet, ki se sveti v raznih barvah) Kalospinteh cromocreme ali pa: trojni čudežni vodokok.

Z velespoštovanjem

(1129) Oskar Gierkini, ravnatelj.

Največjo zalogo

s pravim zlatom krasno pozlačenih
nagrobni križev

(1092-3) ima v Ljubljani

Albin Ahčin

v Gledaliških ulicah, blizu frančiškanske cerkve.

Geniki s podobami se brezplačno razpošiljajo.

Št. 20 981.

Oklic.

VII. 11/94

C. kr. z. m. d. okrajno sodišče v Ljubljani naznanja:
Na prošnjo Janeza Supana iz Podkuž. okraj Kranjska gora, določuje se **prostovoljna dražba** temu lastnega posestva vlož. št. 312 kat. obč. št. Vid, obstoječega iz postopij hiš. št. 7 in 8 v Št. Vidu s travnikom, na

22. oktobra 1894

dopoludne od 9 do 12 ure na mestu posestva v Št. Vidu s pristavkom, da ostanejo zastavne pravice zemljekupniških upnikov ne gledé na kupnino pridržane.

Izključna cena je **5000 gld.** in se pod to ne bo oddalo posestvo ter si prodajalec pridržuje pravico, prodajo v 4 tednih od dražbenega dneva naprej ovreči.

Vsak dražbenik mora pred ponudbo položiti vadium 500 g'd. Daljnji pogoji se zamorejo tusodno vpogledati in se bodo pri dražbi tudi še razglasili.

C. kr. z. m. d. okrajno sodišče v Ljubljani

dné 14. septembra 1894.

(1100-2)

JOSIP ČERNE

urar

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 2

priporoča slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo zlatih, srebrnih, tula in dr. žepnih ur iz najimenitnejših tvornic, kakor: Longines ad Francillon v Švici, Schaffhausen, Glashütte in dr. Koledarske ure z in brez luninih spremen; Dunajske ure na nihalo, budilnice in vsakovrstne ure za domačo rabo.

Poprave izvršuje točno in po primerni ceni.

Za vojake in dijake znižana cena!

(1060-3)

FRAN ŠEVČIK

(788-12)

puškar

v Ljubljani

Židovske ulice št. 3

priporoča

svojo bogato zalogo

vseh vrst orožja in lovskih potrebščin

kakor tudi puške in samokrese lastnega izdelka.

Vsa v njegovo stroko spadajoča dela se izvršujejo točno in po najnižji ceni.

Feliks Toman

kamnoseški mojster v Ljubljani, Resljeva cesta št. 26

ima skladišče

izdelanih piramid

iz najlepšega, najtršega temnega silenita in granita ter se priporoča za izdelovanje najmanjših nagrobni kamnov, kakor tudi najfinjših umetniško izdelanih

nagrobni spomenikov.

Prevzema vsa

(994-5)

stavbena in umetniška kamnoseška dela

katera se kot doslej po nizki ceni najfinjeje izdelujejo. V zalogi ima in prodaja

marmornate plošče za pohištva

iz laškega, francoskega in belgijskega marmorja, kakor tudi

robne kamene in kocke iz granita

za tlak trotuarjev in vhodov, katere se po najnižji ceni dobivajo v vsaki množini.

Varstvena znamka.

J. ANDEL-A

ново izumljeni

prekomorski prašek

(premijsiran z najvišjimi državnimi nagradami)

ugonablja ščurke, molje, stenice, bolhe, žoharje, muhe, mravlje, prešičke, ptičje pršice, sploh vse žuželke

s skoro čeznaravno hitrostjo in sigurno tjo, tako da od zalege mrčesovin ne ostane niti sledi.

Tovarna in razpošiljalnica:

(757-7)

J. ANDEL, drogerija „pri črnem psu“

v Pragi, Husova ulica št. 13.

Pristni prašek se dobiva v Ljubljani pri gospodu Albinu Šličarju, trgovcu, Dunajska cesta št. 9 in pri firmi Stupica & Mal, Marine Terezije cesta št. 1; v Kamniku pri gospodu Jos. Močniku, lekarnarju.

Odrezki in ostanki
sukna

za jesensko in zimsko
dobo 1894/95:

za popola obleko samo gld. 4-25
za sukno iz lodna samo " 3-25
za zimsko sukno samo " 4-80
za salonsko obleko samo " 7-80
za wendikovo samo " 4-25

moderno in dobro blago, tudi najfinjeje kakovosti, specialitete suknenege blaga za stranske, lodna za lovec, tricota in suknenege blaga za damske obleke ceneje nego kjerkoli.

Pošilja se

proti povzetju ali pa če se poprej pošlje denar.

Jamstvo:

Povračilo kupnine, če komu kaj ne bi ugajalo.

Vzorec: (90-7)

Zastoj in poštnine prosto.

D. Wassertrilling

trgovec s suknom
Boskowitz blizu Brna.

Tisoc priznanic.

Tvrđka
Nikola Miacola v Trstu
 prodaja razun
 jedilnega in namiznega olja
 ter
 namiznih vin (1122-1)
 tndi
anguilotti (marinované
 Jegulje).
 Na zahtevanje se pošiljajo ceniki zastoj in poštne pramo.

Gradnjo
betonskih kanalov
 iz portlandskega in romanoement-betona ter iz tol-
 čenega betona za mesta, tovarne in privatne hiše
 (tudi greznice iz cements).
vedovodov

prevzema
 podjetništvo za betonske gradnje in tovarna
 za proizvode iz cementsa

Ferdo Hrúza in Urh Rosenberg
v Pragi.

Natančnejša pojasnila daje (1048-7)
Ferdo Hrúza v Ljubljani
 Poljanski nasip št. 12.

Kwizdina protinova tekočina.

Mnogo let sem preskušeno n bolesti utu-
 šujoče domače sredstvo. Jako okrepu-
 joče, če se ž njo drga pred vsako veliko
 touro in po vsaki touri. Cena 1/2 stekle-
 nici avst. velj. gl. 1.-, 1/3 steklenici
 avstr. velj. 60 kr.

Glavna zaloga:
Okrožna lekarna v Korneuburgu pri Dunaju.
 Dobiva se v vseh lekarnah.
 Paziti naj se blagovoli na varstveno znamko in za-
 hteva naj se izrecno (213-10)

Kwizdina protinova tekočina.

Pristnega doarega
istrijanca
 liter po 24 kr.
 priporoča
Lojza Petrač
 Poljske ulice št. 38
 v Ljubljani.
 (1096-3)

Dr. Rose životni balzam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slat pospe-
 šujoče in napenjanja odstranjujoče ter milo raatop-
 ljajoče (424-25)

domače sredstvo.
 Velika steklenica 1 gl., mala
 50 kr., po pošti 20 kr. več.
 Na vseh delih zavojnine je moja
 tu dodana, zakonito varovana
 varstvena znamka.
 Zaloga skoro v vseh lekarnah
 Avstro-Ogrske.

Tam se tudi dobi:
Praško domače zdravilo.
 To sredstvo pospešuje prav izborno, kakor sve-
 dočijo mnoge skušnje, čiščenje, zrnjenje in lečenje
 ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.
 V škatlicah po 35 kr. in
 25 kr. Po pošti 6 kr. več.
 Na vseh delih zavojnine
 je moja tu dodana zako-
 nito varstvena znamka.

Glavna zaloga
B. FRAGNER, Praga,
 št. 203-204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“.
 Poštna razpošiljatev vsak dan.

Izvrsten
mošt „Prosekar“
 se toči (1131)
liter po 48 kr.
 v gostilni „Pri belem volku“.

Št. 555. **Natečaj.** (1081-3)
 Na C. kr. obrtni strokovni šoli za
 obdelovanje lesa v Ljubljani je popolniti
mesto strokovnega učitelja
 za leskovne in merkanšinske predmete.
 Dotični učitelj je ob jednom obvezan, pouče-
 vati imegovane predmete tudi na strokovni šoli za
 umetno vezenje in šivanje čipek.
 Služba se za sedaj odda samo kontratno.
 Letna remuneracija jej je 840 gl.
 Prosilci naj prilože svojim prošnjam potrebna
 izpričevala in natančni curriculum vitae, potem pa
 naj jih izroče do zadnjega oktobra t. l. pod-
 pisanemu ravnateljstvu.
 C. kr. ravnateljstvo obrtnih strokovnih šol
 v Ljubljani, dne 26. septembra 1894.

Odlični zvedenci
 vseh dežel so na zdravilstven-
 nih razstavah v Londonu,
 Parizu in Genevu kot rasso-
 jevalci izloženih preparatov
tinkture za želodec
 lekarja
G. Piccolija v Ljubljani
 s častno diplomo in zlato svetinjo odlikovali. Te od-
 ločuje odlike so najbolje spričevalo že od nekdanj
 znanega dijetetičnega sredstva, katero krepa in
 zdravi želodec, kakor tudi opravi la prebavnih orga-
 nov izborno pospešuje. — To tinkturo za želodec raz-
 pošilja izdelovatelj G. Piccoli v Ljubljani proti
 povzetju zneska. Zbog po 12 stekl. za 1 gl. 30 kr.;
 po 55 stekl. za 5 gl. 26 kr. (zaboj tehta 5 kgr.).
 Poštino plača vedno naročnik. (596-19)

Mala oznanila.

Pod Tranč. št. 2.
Veliko
 zalogo
Klobukov
 priporoča
J. Soklič.
 Gledališke ulice št. 6.

M. RANTEI
 (Viktor Rantti) (27)
 Ljubljana, Marijin trg 1
 priporoča veliko zalogo oprem za kro-
 jače in bevljarje, beloprtenega blaga in
 podvlek, bombaža in ovčje volne, preje
 za vezenje, pletenje, šivanje in kavli-
 čanje, tkanega in nogovitarkega blaga,
 predpasnikov, životkov in rokovic, po-
 zamentirkega in drobnega blaga, tra-
 kov, čipk in petljanj, čipkastih zavaj in
 preprog, umetelnih cvetov in njih delov.

A. KUNST
 Ljubljana, Židovske ulice št. 4.
Velika zaloga obuval (33)
 lastnega izdelka za dame, gospode in
 otroke je vedno na izbero.
 Vsakršna naročila izvršujejo se točno
 in po nizki ceni. Vse mere se shranju-
 jejo in zaznamujejo. Pri zunanjih na-
 ročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Ustanov-
 ljeno **J. J. NAGLAS** leta 1847.
 tovarna pohištva
 v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in
 Gosposke ulice (Knežji dvorec).
 Zaloga jednostavnega in najfinejšega le-
 senega in oblaženjenega pohištva, zreal,
 strugarskega in pozlatarskega blaga, po-
 hištvene robe, zavés, odej, preprog, za-
 stral na valjih, polknov (žaluzij). Otro-
 ški vozički, železna in vrtna oprava, ne-
 pregorne blagajnice. (35)

Restavracija „Pri Zvezdi“
 cesarja Josipa trg.
Velik zračni vrt, stekleni salon
 in kegljišče.
 Priznana izvrstne jedi in pijače
 in skupno obedovanje.
 (22) **F. Ferinc, restavratér.**

Josip Reich (23)
 Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4
 priporoča čast. občinstvu dobro urejeno
kemično spiralnico
 v kateri se razparane in nerazparane
 moške in ženske obleke lepo očedijo.
 Pregrinjala vprejmo se za pranje in
 crēm v pobarvanje. V barvariji vpre-
 jeva se svilnato, bombažno in mešano
 blago. Barva se v najnovejših modah.

(36)
MENRIK KENDA
 v Ljubljani.
 Najbogatejša
zaloga za šivilje.
 (34)

Brata Eberl
 Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.
 Slikarja napisov,
 stavbinska in pohištvena pleskarja.
 Tovarna za olnate barve, lak
 in pokost. (20)
 Glavni zastop Bartholi-jevega ori-
 ginalnega karbolinca. Maščoba
 za konjska kopita in usnje.

Uran & Večaj
 Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3
 priporočata p. n. čast. občinstvu svojo
 veliko zalogo vsakovrstnih
pečij in glinastih snovij
 kakor tudi
štedilnikov
 in vseh v to stroko spadajočih del po
 nizkih cenah. (31)

G. Tönnies
 v Ljubljani.
 Tovarna za stroje,
 železo in kovino-
 živlice.
 Izdeluje kot posebno:
vse vrste strojev
 za lesoreznic in
 žage. (21)
 Prevzame cele naprave in
 okruhuje parostroje in
 kotle po najboljši sodavi,
 slušajno turbine in
 vodna koleca.

Maksimilijan Patat-ova naslednika
F. Merala & Boneš
 v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 32,
 ali pa sv. Petra nasip št. 27
 priporočata se p. n. občinstvu za ženske
 in moške obleke, razparane in cele, iste
 se lepo očedijo; vzprejemata vsako-
 vrstna pregrinjala, svilnate robe in tra-
 kove za pranje in pobarvanje, ka-
 kor tudi svilnato, bombažno in mešano
 blago vseh barv. Obleka se čisti, pere
 in barva hitro, dobro in po nizki ceni.

J. Hafner-jeva pivarna
 Ljubljana, sv. Petra cesta št. 47.
Zaloga Vrhnškega piva.
 Priznana izvrstna restavracija z veliko
 dvorano za koncerte itd. in lepim
 vrtom. (36)
 Kegljšče je na razpolago.
 Uhod je tudi iz Poljskih ulic.

Zajamčeno pristni kranjski
brinjevec
 liter po gl. 1.20 in
medenovec
 liter po gl. 1.—, ki ga priporočajo zdrav-
 niki, pri (216)
Oroslav Dolencu
 trgovina z voščeno in medom
 Ljubljana, Gledališke ulice 10.

Podobe
 umrlih turednikov „Slovenskega Naroda“
 (Ant. Tomsič, Jos. Jurčić, Ivan Železnikar)
 dobivajo se
 na karton-papirji tiskane
komad po 20 kr.
 v „Narodni Tiskarni“, pri gospodu
 A. Zagorjan-u in pri družih knjigo-
 tržcih.

J. Kunčič
 priporoča p. n. občinstvu svojo
izdelovalnico soda-vode
 Ljubljana, Sv. Petra cesta 5
 („Pri avstrijskem cesarju“)
 z opomnjo, da rabi vodo iz mest-
 naga vodovoda, a v svoji
filijali v Lescah
 rabi vodo iz tekočega studenca
 nad cesto proti Bludu. (34)
 Zasnova naročila izvrše se točno.

Čast mi je naznanjati, da sem pre-
 vzela po smrti mojega moža Frana Toni-
kovsko obrt
 katero bodem nadaljevala, ter se pripo-
 ročam za vsa v to stroko spadajoča dela
 po nizkih cenah, zlasti za nove podkove.
 Dobro delo in točna postrežba.
 Z velespoštovanjem (37)
Ivanka Toni
 v Vodmatu št. 4.

V trgovini
D. Lessner
 pripele so vse novosti za
 prihodnjo jesensko in zimsko se-
 zono v najbogatejši izbiri in so na
 ogled spoštovanemu p. n. občinstvu, ter naj
 bodo vsled jako nizkih cen (brez konkurence) oso-
 bito priporočene.

Jesenska

in

zimska sezona

1894-95.

modno blago.
 za
 Oddelek

	čista volna, 120 cm široka, meter po gld.		čista volna, 120 cm široka, meter po gld.
Haute nouveauté cheviot,	120 " " " " " "	Coloré anglais,	120 " " " " " "
Haute nouveauté cheviot,	" " " " " "	Petit carreaux anglais,	" " " " " "
Haute nouveauté cheviot,	" " " " " "	Drap des dames exclusive,	" " " " " "
Cheviot carreaux	" " " " " "	Angleška flanela,	" " " " " "
Angleški cheviot mélé,	" " " " " "	Foulé nouveauté,	" " " " " "
Crépe-cheviot,	" " " " " "	Foulé,	" " " " " "
Damsko sukno,	" " " " " "	Kasan, gladek,	" " " " " "
Drap brodé,	" " " " " "	Angleški modni cheviot	" " " " " "
Drap uni,	" " " " " "	Diagonal sukno	" " " " " "
Carré en noppe,	" " " " " "	Damsko sukno	" " " " " "
Haute nouveauté cheviot,	" " " " " "	Cheviot mélé	" " " " " "
Haute nouveauté cheviot,	" " " " " "	Cheviot guipure	" " " " " "
Gredašana tkanina nouveauté,	" " " " " "	Demi drap	" " " " " "
Gredašana tkanina haute nouv.,	" " " " " "	Cheviot nouveauté	" " " " " "
Gredašana tkanina dessinée nouv.,	" " " " " "	Najboljše vrste baržun za obleke z vlekom	" " " " " "
Nouveauté gredašana tkanina,	" " " " " "	Desiniran lišpni baržun	" " " " " "
Specialité exclusive,	" " " " " "	Svilnat pliš	" " " " " "

Velika zaloga najnovejšega, dražestno desinovanega barhanta in flanelnega cottona v brezštevilnih barvnih nuansah.

Velika izbira svilnega blaga!

(974-5)

V provincijo pošiljajo se vzorci in ilustrirani ceniki zastonj in poštnine prosto.

Skladišče blaga

D. LESSNER

Dunaj, VI., Mariahilferstrasse št. 83

podzemlje, pritličje, mezzanin in prvo nadstropje.

Št. 21.308

Razglas

(1130-1)

mladeničem, ki stopajo v vojaško dōbo.

Zaradi prihodnjega vojaškega nabora, ki bo 1895. leta, naznanja mestni magistrat ljubljanski sledeče:

1. Vsi tu prebivajoči mladeniči, ki so bili rojeni **1872., 1873. in 1874. leta**, se morajo zglasiti v zapisanje

tekem meseca novembra letos v ekspeditu mestnega magistrata.

2. Mladeničem, ki nimajo v Ljubljani domovinstva, je seboj prinesiti dokazila o starosti in pristojnosti.

3. Začasno odsotne ali pa bolne mladeniče smejo zglasiti stariši, varuhi ali pooblaščenici.

4. Oni, ki si mislijo izprositi kako v §§ih 31., 32., 33. in 34. voj. zakona navedenih ugodnosti, imajo ali v mesecih **januar in februar 1895. l.** podpisane uradu, ali pa **na dan glavnega nabora** naborni komisiji izročiti z listinami podprte prošnje.

5. Oni, ki želijo, da se jim dovoli stava izven domačega stavnega okraja, morajo o priliki zglasitve izročiti kolektivne in z **listinami podprte prošnje**. V takem slučaju je moč istočasno zglasiti in dokazati tudi pravico do kake v §§ih 31., 32., 33. in 34. voj. zakona povedanih ugodnosti.

6. Zglasiti se morajo tudi sinovi vojaških oseb, bivajočih v dejanski službi, in pa oni, ki so nameščeni pri upravi vojstva (mornarice) in so še stavodolžni.

7. **Kdor zanemari dolžnost zglasitve**, in sploh iz vojnega zakona izviraajoče dolžnosti, se ne more izgovarjati s tem, da ni vedel za ta poziv ali pa za dolžnosti, izviraajoče iz vojnega zakona.

Stavljenec, kateri opusti predpisano zglasitve, akoravno mu te ni branila nikaka njemu nepremagljiva ovira, zakrivi se **prestopka** po § 35. vojnega zakona, in zapade glōbi od 5 do 100 gold., eventualno zaporni kazni od jednega do dvajsetih dni.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

1. dan meseca oktobra 1894.

Župan: **Grasselli** l. r.

Važno za sleharno
gospodinjo in mater!

(11-20)

Kathreiner-jeva Kneipp-ova sladna kava

se čedalje bolj skazuje kot najizbornejši, jedini naravi primerni zdravni in ob jednem v svoji uporabi najcenejši dodatek bobovi kavi. Priporoča se izrecno od visokih znanstvenih in zdravniških avtoritet in se predpisuje ženskam, otrokom in takim, ki imajo želodčne ali živčno bolezni, kot najboljši nadomestek bobove kave.

Sel. Kneipp

Opaznost pri kupovanju! Zahtevajte in jemljite samo bele originalne zavoje z imenom **Kathreiner** 1/2 kilogr. 25 krajcarjev

V najem se odda hiša na Glincah pri Ljubljani

(1098-8)

(preje Tribučeva) za prodajalnico in gostilno vkupno, ali pa za vsako teh obrti posebej. — Ponudbe vzprejema **Peter Majdič v Mengišu**.

Prej. **Fran Čuden** Prej. J. Geba. J. Geba.

ur ar

v Ljubljani, Glavni trg št. 25

(Podružnica v Trbovljah)

priporoča sl. občinstvu ter posebno preč. duhovščin svojo bogato zalogo

švicarskih žepnih zlatih, srebrnih in nikelnastih ur, stenskih ur z nihalom, ur budilnic, verižic, prstanov, uhanov

(120-38)

in vseh v to stroko spadajočih stvari po najnižjih cenah.

Popravila izvršujejo se natančno pod poročtvom. — Zunanja naročila se hitro izvršujejo po pošti.

Ceniki so vedno na razpolaganje zastonj in franko.

Najboljše se nalagajo glavnice

če se kupujejo

4% založnice gališkega zemljiško-kreditnega društva.

Iste donšajo

dobička več ko 4 odstotke

ter uživajo pravo

pupilarne varnosti, se ne smejo obdačiti in niso fatiranju podvržene,

se lahko vložé kot kavcija

in kot vojaška ženitna kavcija; razen tega je vsakih 100 gld. založnic zavarovanih po hipotekarni vrednosti 253 gld. 33 kr.

Založnice se dobivajo po vsakokratnem dnevnem kurzu pri

J. O. MAYER-JU

banka in menjalnica v Ljubljani.

(588-36)

Za vsako mizo! Za vsako kuhinjo!

Vsaka juha postane hipoma izredno dobra in močna, če se jej pridene

MAGGI'JEVA ZABELA ZA JUHE

v steklenicah po 45 krajcarjev in više v vseh specerijskih in delikatesnih trgovinah.

HORS CONCOURS na svetovni razstavi v PARIZU 1889.

Dobiva se v Ljubljani pri: A. Stacul-u, J. Buzzolini-u, Jeglič-u & Leskovicu, Petru Lassnik-u, Karolu C. Holzer-ju, Jan. E. Wutscherja nasledniku: Viktorju Schiffer-ju, Ivanu Fabian-u, H. L. Wenzel-u (v filijalkah v zdravilišču na Bledu in v Domžalah), v G. Piccoli-jevi lekarni in pri Rudolfu Kirbisch-u. (1139)

P. n.

Približujoča se jesenska in zimska sezona mi daje povod, da iznova opozarjam na moje proizvode, ki so si pod imenom „Ditmar-svetiljke“ pridobili svetovno slavo in ki se od leta do leta bolj razširjajo. — Stagnacija je nazadek! Po tem principu sem si neprestano prizadeval, da do svetilk toliko gledé palinika, opreme objektov; to se mi je sežem spolnitev petrolejskih kolikor gledé oblik in vnanje posrečilo v tako veliki meri, da se zdaj povsod tam, kjer se oni način razsvetljave, ki provzroča več stroškov — plinova in električna razsvetljava — iz gospodarskih ali lokalnih razlogov ne more uporabiti, kjer se pa želí močnih svetlobnih efektov, zamore uvesti razsvetljava z „Ditmar-svetiljkami“ in sicer z naj- boljšim uspehom. Zla- sti opozarjam spošto- vane moje kupovalce na moje „astralne PETROLEJSKE palinike“ s svet- lobno močjo 58 do 130 sveč, ki so se v velikih prostorih in povsod tam, kjer je potrebna posebno briljantna razsvetljava, n. pr. v salonih, restavracijah, kavarnah, v bolj preprosto izdelanih objektih za pisarne, šole, tovarne, delavnice itd izkazali kot neobhodno potrebni. Vsled prebogate svoje za- loge visečih, namiznih in stenskih svetilk, stebernih svetilk in svetilk s pod- stavkom, latern, svetilnic, sem v prijetnem položaju, da zamorem vsem mogočim zahtevam gledé razsvetljavne stroke in v vsako svrhu: za salone, za kleti, za veže, za dvorišča in za ceste takoj ustredi.

Ditmar-svetiljke se mogó naročiti v vsaki boljši trgovini s svetilkami.

R. DITMAR

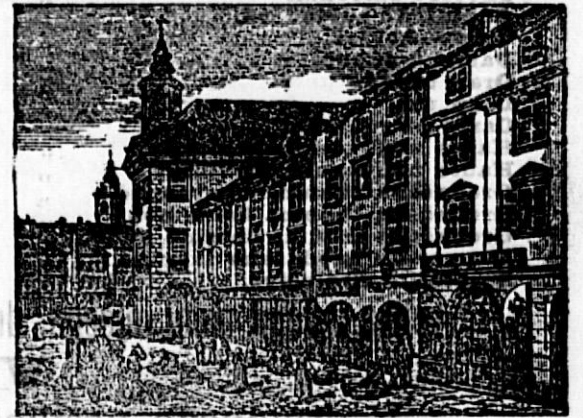
c. kr. deželno priv. tovarna za svetiljke in kovinsko blago
DUNAJ

III., Erdbergstrasse 23-27, Schwalbengasse 2-4.

1121-1)

Notarski kandidat

ali absolvirani jurist vzprejme se takoj v pisarno c. kr. notarja Hudovernik-a v Kostanjevici, kateremu se naj dopsiljeje dotične ponudbe. (1108-3)

Zahvala.

Gosp. pl. Trnkóczy-ju, lekarju v Ljubljani.

S tem Vas danes prosim, da mi blagovolite kmalu poslati 10 škatljic „zobnega prahu“ po 30 kr. in dve steklenici „zobne vode“ po 50 kr. proti poštnemu povzetju. To potrebujem záse in za svoje sorodnike ter bom ta zdravila kar móči priporočal vsakemu človeku.

Teh zdravil posluževal sem se vedno tudi v Ljubljani, bivajoč še v trgovinskem učilišču pri Mahru, ter ja že zdaj rabim, ker sem sprevidel, da so ista istinito izvrstna.

Valjevo (Srbaka).

Z ve'espoštovanjem

(505-4)

Sv. R. Godjevac.

Otvorjenje trgovine.

Usojam se najuljudneje naznaniti, da sem z dnem 1. oktobrom otvoril na tukajšnjem

Mestnem trgu št. 25

trgovino z modnim, pozamenterijskim, modistskim blagom in z blagom za krojaške potrebščine.

Ker sem v zvezi z največjimi tovarnami, mi je mogoče, da p. n. občinstvu vsikdar lahko postrežem z novostimi doli imenovanih strok po najnižjih cenah. V dobrohotno podoro tega podjetja se najudaneje priporoča

Karol Recknagel.

V Ljubljani dne 1. oktobra 1894.

NOVOSTI:

Trakovi in čipke,
Volnati in svileni žameti,
Svilno blago in pliši,
Pazamenterije,
Oprsniki za dame,
Suknene, svilnate in ple-
tene rokovice,

Kožušni mufl in kožušni
obšivi,
Pletenine in nogovice,
Perilo in zavratniki,
Cvetice in peresa,
Nagrobni vencí in trakovi,
Klobuki za dame in otroke.

Različne podvlake. (1113-2)

Lvovske Srečke à 1 gld.

Glavni dobitek

gld. 60.000 gld.

(1090-4)

11 srečk 10 gld. 6 srečk 5 gld. 50 kr. priporočata: **J. C. Mayer in A. Gruber.**

Pred-
zadnji teden!

Franc Novak p. d. Mihac puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

priporoča svojo veliko in mnogovrstno zalogo

raznih pušk

izdelanih po najnovejšem sistemu, in raznih lovskih potrebščin ter izvršuje vsakojakta popraviljanja točno in po najnižji ceni. — Za izbornost blaga se jamči. — Vse moje puške so (10) prej dobro preskušene, predno se odpošljejo naročnikom. (843)

Ceniki se na zahtevanje pošiljajo brezplačno.

Stupica & Mal

trgovina z železnino in specerijskim blagom

zaloga moko

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1

nasproti Tavčarjeve hiše, na Dunajski cesti.

Priporoča posebno svojo zalogo vsake vrste

železnine

najboljših vodnih in ročnih žag, kotlov in štedilnih ognjišč iz litega železa, v prvi vrsti pa bogato pozlačene nagrobne križe in vsakovrstne peči (od 2 gld. 75 kr. naprej) iz litega železa in iz pločevine, potem lončene peči po najnovejši konstrukciji, barvane in bele, iz najboljšega materijala, kakor tudi mizarsko, ključarsko in kovaško orodje in sploh vse orodje za rokodelce in kmetovalce.

Nadalje priporoča

sveže specerijsko blago in moko.

Vse po najnižji ceni!

Za obilno nakupovanje in naročevanje se priporoča z odličnim spoštovanjem

Stupica & Mal

(1033-3)

trgovca.